

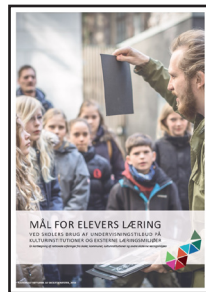
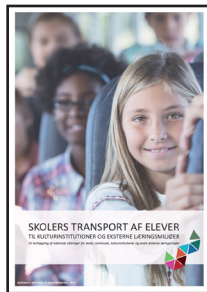
ERFARINGER FRA STØTTEDE SAMARBEJDSPROJEKTER

MELLEM SKOLER, KOMMUNER, KULTURINSTITUTIONER OG EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

En kortlægning af nationale erfaringer fra skoler, kommuner, kulturinstitutioner og andre eksterne læringsmiljøer

Øvrige kortlægninger fra *Nationalt netværk af skoletjenester*:

Find *Nationalt netværk af skoletjenesters* fem øvrige kortlægninger på skoletjenestenetvaerk.dk/kortlaegninger.

Denne kortlægning er udarbejdet med bidrag fra de ansatte i *Nationalt netværk af skoletjenester*. Projektgruppen består af projektmedarbejder Maria Havgry samt projektleder Maria Kangas Christensen. Find kontaktoplysninger på www.skoletjenestenetvaerk.dk/kontakt. Kortlægningen er udarbejdet for Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kulturministeriet.

Nationalt netværk af skoletjenester

Gyldenløvesgade 15 - 3. sal

1600 København V

kontakt@skoletjenestenetvaerk.dk

www.skoletjenestenetvaerk.dk

Forsidefoto: Istock

FORORD

I folkeskolen skal skolerne indgå i samarbejder med kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Rapporten "Øget samspil mellem skole og fritidsliv" udgivet af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling i 2016 påpeger, at når skole, fritidstilbud, fritidsliv, foreninger og lokale institutioner arbejder sammen, så

"(...) har de en styrke til at fremme børns og unges faglige, sociale og personlige udvikling - også de børn og unge, som det formelle system ikke altid kan nå" (MBUL, 2016).

Denne nationale kortlægning præsenterer erfaringer med formelle samarbejder mellem kommuner, skoleverden og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer. Denne viden er indsamlet gennem 26 samarbejdsprojekter; herunder 15 projekter som primært er støttet af Slots- og Kulturstyrelsen, og som er forankret på HEART - Herning Museum of Contemporary Art, samt 11 projekter gennemført med midler fra *Nationalt netværk af skoletjenester*. Projekterne omtales i kortlægningen som henholdsvis projekterne i Museet i den åbne skole (MÅS) og puljeprojekterne. Fælles for alle 26 projekter er, at de rummer én kommune, mindst en skole og en kulturinstitution/eksternt læringsmiljø. Formålet med denne kortlægning er at videndele erfaringer fra projekterne så bredt ud som muligt, så de kan blive et erfaringsgrundlag for fremtidige samarbejdsprojekter.

Kortlægningen er den sjette i rækken af kortlægninger fra *Nationalt netværk af skoletjenester*, der alle har til formål at afdække og formidle praksiseksempler og nationale erfaringer med relevans for samarbejdet mellem skoleverdenen og kulturinstitutioner samt andre eksterne læringsmiljøer. Med kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer menes museer, arkiver, forsyninger, historiske værksteder, virksomheder, foreninger og lignende.

Se en pixi-udgave af kortlægningen med hovedkonklusionerne på skoletjenestenetvaerk.dk.

FAKTABOKS

I foråret 2013 besluttede kulturministeren i samarbejde med børne- og undervisningsministeren at understøtte samarbejdet mellem skoler og kulturinstitutioner. Formålet var at styrke anvendelsen af kulturinstitutionernes læringsressourcer i skolernes undervisning. Der blev i denne forbindelse etableret det koordinerende *Nationalt netværk af skoletjenester*. *Nationalt netværk af skoletjenester* afdækker og formidler bl.a. praksiseksempler og erfaringer fra hele landet med relevans for samarbejdet mellem skoleverdenen og kulturinstitutioner og andre eksterne læringsmiljøer. Det sker bl.a. i den daglige, regionale sparring rundt i landet og gennem disse nationale kortlægninger.

Nationalt netværk af skoletjenester har Skoletjenesten på Sjælland som projektvært.

INDHOLD

INDLEDNING	6
Formål.....	6
KAPITEL 1: MOTIVATION TIL DELTAGELSE I PROJEKTERNE	13
KAPITEL 2: ROLLER I PROJEKTERNE	17
Tydelighed i projektdeltagernes roller	19
Hvilken rolle spiller kontaktpersonerne?	22
Hvilken rolle spiller projektdeltagere fra kommunerne?	24
KAPITEL 3: UDFORDRINGER I PROJEKTERNE	25
KAPITEL 4: UDBYTTET AF PROJEKTERNE.....	29
Projekternes succes.....	31
Forankring af projekterne.....	34
KAPITEL 5: KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER	36
LITTERATUR	39
BILAG	40
Bilag 1: Frekvenstabeller	40
Bilag 2: Metodebilag.....	47

RESUMÉ AF KORTLÆGNINGENS KONKLUSIONER

I folkeskolen skal skolerne indgå i samarbejder med kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Denne kortlægning undersøger gennem opsamling af erfaringer fra 26 samarbejdsprojekter, hvordan der skabes gode rammer for samarbejder mellem skoler, kommune og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer.

- Kortlægningen viser, at 98 pct. af projektdeltagerne i høj grad eller nogen grad var motiverede til at deltage i deres respektive projekter ved projektstart, og at denne motivation, for langt de fleste projektdeltageres vedkommende, er blevet større undervejs eller er forblevet den samme. Også selvom projektdeltagerne har mødt forskellige udfordringer undervejs.
- Der er forskel på, hvilke roller de forskellige projektdeltagere har spillet i projekterne. For eksempel er det typisk projektdeltagere fra kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer, der har rollen som kontaktpersoner for projekterne, og rollen som kontaktperson har blandt andet betydning for, hvilke opgaver disse personer løser i samarbejderne.
- Langt størstedelen af projektdeltagerne oplever deres samarbejdsprojekt som værende vellykket; også på trods af udfordringer. Dette kan blandt andet skyldes den økonomisk støtte projekterne har modtaget, den processtøtte *Nationalt netværk af skoletjenesters* regionale koordinatore har ydet til de 26 projekter, og de fælles læringsdage der er blevet afholdt for projektdeltagerne. Det kan også skyldes, at der er så mange forskellige udbytter af at indgå i samarbejderne, at det opvejer udfordringerne. 78 pct. af projektdeltagerne oplever i høj grad eller nogen grad at være blevet klogere på den åbne skole på et helt generelt plan, og det er positivt, da det var et vigtigt formål med at uddele midler til puljeprojekterne og projekterne i Museet i den åbne skole.
- Projektdeltagerne har indsamlet værdifuld viden om at indgå samarbejder mellem skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner, og det var et meget centralt element i de oprindelige intentioner med alle projekterne. Kortlægningen viser, at motivationen og lysten til at videndele i høj grad til stede blandt projektdeltagerne, men også at der arbejdes forskelligt med videndeling af disse erfaringer. Kortlægningen viser dog også, at 19 pct. af projektdeltagerne angiver, at de ikke er påbegyndt at dele viden og erfaringer.
- Projekterne har forskellige strategier for forankring af de undervisningstilbud, der er blevet udviklet i samarbejdet mellem skoler og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer. Kortlægningen viser, at projekterne har mange forskellige strategier og blandede fora til at sikre den fremtidige forankring. Den viser også, at det er forskelligt, hvilken rolle kommunerne spiller i opsamlingen af tilbuddene og overleveringen af dem til skolerne.

INDLEDNING

Formål

Nationalt netværk af skoletjenester arbejder med at understøtte implementeringen af den åbne skole ved at støtte tre ben: kommune, skoleverden og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer. *Nationalt netværk af skoletjenesters* tidligere kortlægninger og praksiserfaringer har vist, at samarbejder er mest bæredygtige og udbytterige, når alle tre ben er understøttet.

Denne nationale kortlægning præsenterer erfaringer med formelle samarbejder mellem kommuner, skoleverden og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer. Denne viden er indsamlet gennem 26 samarbejdsprojekter; herunder 15 projekter som primært er støttet af Slots- og Kulturstyrelsen, og som er forankret på HEART - Herning Museum of Contemporary Art, samt 11 projekter gennemført med midler fra *Nationalt netværk af skoletjenester*. Projekterne omtales i kortlægningen som henholdsvis projekterne i Museet i den åbne skole (MÅS) og puljeprojekterne. Fælles for alle 26 projekter er, at de rummer én kommune og mindst en skole og en kulturinstitution/eksternt læringsmiljø. Formålet med denne kortlægning er at videndele erfaringer fra projekterne så bredt ud som muligt, så de kan blive et erfaringsgrundlag for fremtidige samarbejdsprojekter.

Om de 26 projekter

Projekterne i MÅS blev tildelt 60.000 kr. under forudsætning af en tilsvarende medfinansiering fra projektets side. HEART var projektvært for disse projekter. Puljeprojekterne kunne søge op til 60.000 kr. under forudsætning af minimum en tilsvarende medfinansiering som det ansøgte beløb. *Nationalt netværk af skoletjenester* er projektejer af puljeprojekterne og er i sig selv et projekt.

Der er et bevidst sammenfald mellem puljeprojekterne og projekterne i MÅS i forhold til både beløbsstørrelse og krav om deltagelse i projektet fra både skole, kommune og kulturinstitution/eksternt læringsmiljø. Det var med henblik på at kunne lave større, fælles læringsdage for de 26 involverede parter og for at sikre, at erfaringerne og udgangspunkterne netop var sammenlignelige både under og efter projekternes levetid. Lokal sparring og rådgivning til de enkelte projekter var desuden i begge tilfælde forankret hos *Nationalt netværk af skoletjenesters* regionale koordinatore, og det sikrede videndeling på tværs af projekterne. *Nationalt netværk af skoletjenester* var ligeledes med i opstarten og idéfasen bag begge projekttyper. Ideen med at igangsætte og støtte disse 26 projekter var at understøtte en lokal afprøvning af en kommunal forankring af samarbejder mellem skole og kulturinstitution/eksternt læringsmiljø.

Detaljer om projekterne kan ses i tabel 1.

Tabel 1: Detaljer om puljeprojekterne og projekterne i MÅS

	Puljeprojekterne	Projekterne i MÅS
Projektejer	<i>Nationalt netværk af skoletjenester</i>	HEART Herning Museum of Contemporary Art
Finansiering	Kulturministeriet og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling gennem <i>Nationalt netværk af skoletjenesters</i> projektbudget.	Slots- og Kulturstyrelsen, A.P.Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, HistorieLab, Skoletjenesten på Sjælland og <i>Nationalt netværk af skoletjenester</i>
Projekt-deltagere	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum 1 skole • 1 eksternt læringsmiljø* • 1 kommune Projekterne har selv valgt én person blandt disse til at være kontaktperson.	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum 1 skole • 1 museum • 1 kommune Projekterne har selv valgt én person blandt disse til at være kontaktperson.
Projektmidler <i>ekskl. med-finansiering, administration mv.</i>	625.000 kr.	2.270.000 kr.
Projektperiode	Skoleåret 2015/2016	Foråret 2015 - 21. november 2016
Processtøtte	<ul style="list-style-type: none"> - Sparring fra <i>Nationalt netværk af skoletjenesters</i> koordinatore - 3 fælles, nationale læringsdage - Ved behov sparring med <i>Nationalt netværk af skoletjenesters</i> projektledelse 	<ul style="list-style-type: none"> - Selvstændig projektleder - Sparring fra <i>Nationalt netværk af skoletjenesters</i> koordinatore - 3 fælles, nationale læringsdage
Antal projekter	11 projekter	15 projekter
Hvad dækker den økonomiske støtte?	Op til 50 % frikøb af medarbejdere. Transport til læringsdage.	Læringsdage, følgeforskning med forskningsrapport, praksismanual, transport, evaluering og projektledelse. Hvert delprojekt støttes med 30.000 kr. til museum og 30.000 kr. til skole.
Fra projekt-beskrivelsen	Med puljen ønsker <i>Nationalt netværk af skoletjenester</i> : <ul style="list-style-type: none"> - at understøtte arbejdet med den åbne skole på kommunalt niveau. - at styrke brugen af kulturinstitutionernes læringsressourcer i skolernes undervisning. - at udvikle lokale samarbejdsrelationer mellem kommune, skoler og kulturinstitutioner med fokus på at udvikle erfaringer med og modeller for, hvordan kulturinstitutionerne kan integreres i skolernes arbejde med elevernes læring. 	Udvikling af 16 læringsaktiviteter i lærende partnerskaber mellem skole, museum og kommune. Fælles for dem er: <ul style="list-style-type: none"> - at de skriver sig ind i de krav, den åbne skole stiller om brug af lokale kulturinstitutioner som eksterne læringsrum. - at de vil arbejde målrettet med at koble læringsaktiviteterne til de forenklede fælles mål for grundskolen. - at de afsøger modeller for lærende partnerskaber, der involverer skole, museum og kommune.

* Med eksterne læringsmiljøer menes museer, arkiver, forsyninger, historiske værksteder, virksomheder, foreninger og lignende.

Nationalt netværk af skoletjenester vil med denne kortlægning undersøge, hvordan gode rammer skabes for fremtidige samarbejder mellem skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner. Fokus er organisatorisk og på samarbejdsfladerne mellem parterne i projekterne. Fokus er ikke på det faglige og didaktiske indhold af samarbejdsprojekterne, da projekterne er meget forskellige på dette område pga. forskellige fagligheder og fagkombinationer. Det faglige og didaktiske indhold af projekternes afdækkes gennem projekternes egne erfaringsopsamlinger og evalueringer. Projekterne i MÅS skal fx afrapportere til Slots- og Kulturstyrelsen, når projektet er slut, og regnskabet aflægges til dem.

Nationalt netværk af skoletjenester belyser med denne kortlægning bl.a.:

- Hvad har motiveret projektdeltagerne til at deltage i et samarbejdsprojekt, og har projektet levet op til deres forventninger?
- Hvilke roller har projektdeltagerne spillet i projekterne, og hvilke konkrete arbejdsopgaver har projektdeltagere fra hhv. skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner løst?
- Hvilket udbytte har projektdeltagerne fået ud af at deltage i et samarbejdsprojekt?
- Hvilke udfordringer har projektdeltagerne oplevet undervejs i samarbejdet?

Tabel 2 og 3 viser en oversigt over alle puljeprojekter og projekter i MÅS og indeholder beskrivelser af projekternes organisering og indhold:

Tabel 2

Oversigt over puljeprojekterne

	PROJEKTNAVN:	KOMMUNE:	SKOLE(R):	KULTURINSTITUTION/ EKSTERNT LÆRINGSMILJØ:	MÅLGRUPPE:
PULJEPROJEKTER	Åben Skole - læringsforløb til udskolingen i Ballerup	Ballerup	Hedegårdsskolen	Ballerup Museum / Skoletjenesten Pederstrup	8. og 9. klasse
	Forstadmuseets Skoletjeneste i Brøndby	Brøndby	Brøndbyøster Skole	Forstadmuseet	Mellemtrin og 7. klasse
	Åben-skole-samarbejde med museumsverdenen	Greve	Strandskolen	Greve Museum - Mosede Fort	4-9. klasse
	Arkæologi i folkeskolen	Holstebro	Rolf Krake Skolen	Holstebro Museum	8. og 9. klasse
	Uddannelse og Job i Horsens – en opgave for os alle	Horsens	Alle kommunens skoler	Danmarks Industrimuseum	5. klasse
	(Be)rør historien – lokalhistorie som globalhistorie	Kolding	Aalykkeskolen Brændkjærskolen Sct. Michaels Skole	Kolding Stadsarkiv	3.-7. klasse
	Tværfaglig, aktiv historiedramatisering i autentiske historiske rammer på det lille husmandsmuseum, Boldrup Museum	Rebild	Sortebakkeskolen	Boldrup Museum (Afd. af Nordjyllands Historiske Museum)	8. klasse
	Lokale Skoler Lokale Historier	Ringkøbing-Skjern	Rækker Mølleskolen Lem Stationsskole Hvide Sande Skole	Ræktermøllegården/Lokalarkivet Danmarks Vindkraftshistorisk Samling Museet Fiskeriets Hus RingkøbingSkjern Museum	8. klasse
	Fokus på læring i den åbne skole i Vejen Kommune	Vejen	Østerbyskolen Lintrupbørnecenter Højmarksskolen	Poul la Cour Museet Kunstmuseum Glad Zoo	Mellemtrin og udskoling
	Drama som undervisningsmetode	Vejle	Smidstrup-Skærup NOVAskolen	Xeneriet – Vejle Kommunes teatereksperimentarium for børn og unge	3.-5. klasse og 7.-9. klasse
Partnerskab – Kunsten og Kærbykolen	Aalborg	Kærbykolen	Kunsten Museum og Modern Art Aalborg	3. klasse	

Kilde: Afrapporteringer fra puljeprojekterne.

Tabel 3
Oversigt over projekterne i Museet i den åbne skole

	PROJEKTNAVN:	KOMMUNE:	SKOLE(R):	KULTURINSTITUTION/ EKSTERNT LÆRINGSMILJØ:	MÅLGRUPPE:
PROJEKTER I MÅS	Hop ind i maleriet	Bornholm	Svartingedalens Skole	Bornholms Kunstmuseum	4. og 5. Klasse
	Innovationsprojekt	Esbjerg	Cosmosskolen afd. Boldesager	Esbjerg Kunstmuseum	2. klasse
	På sporet af kunsten	Herning	Herningsholmskolen	HEART	Mellemtrin og udskoling
	Strandinger og redningsvæsen	Lemvig	Christinelystskolen	Lemvig Museum	Mellemtrin
	Oehlschlægers brille	Nykøbing Mors	M.C. Holms Skole	Morsland Historiske Museum	0. Klasse
	Play Hard	Roskilde	Absalon Skole	Museet for Samtidskunst	8. klasse
	Renæssancen og byen	Haderslev	Favrdal Skole Sct. Severin Skole	Arkæologi Haderslev (Museum Sønderjylland)	Mellemtrin
	Historie i baghaven	Slagelse	Antvorskov Skole	Museum Vestsjælland	Mellemtrin
	Rundt om Ladbykongens skib	Nyborg	Vibe Skole	Vikingsmuseum Ladby	4. klasse
	Kæmp for alt hvad du har kært	Randers	Kristrup Skole	Museum Østjylland	Mellemtrin
	Matematik i Gadespejlet	Skive	Skivehus Skole	MUSE®UM	Indskoling
	Evolution	Svendborg	Ørkild Skolen, afd. Byen	Naturama	3. og 4. klasse
	På jagt efter B&O-ånden	Struer	Limfjordsskolen	Struer Museum	5. Klasse
	Kirkegårde, død og begravelse i Thy	Thisted	Tingstrup Skole	Thisted Museum	-
Istiden – Et fællesfagligt fokusområde	Aarhus	Ellevangskolen Lærerstuderende*	Naturhistorisk Museum	8. og 9. klasse	

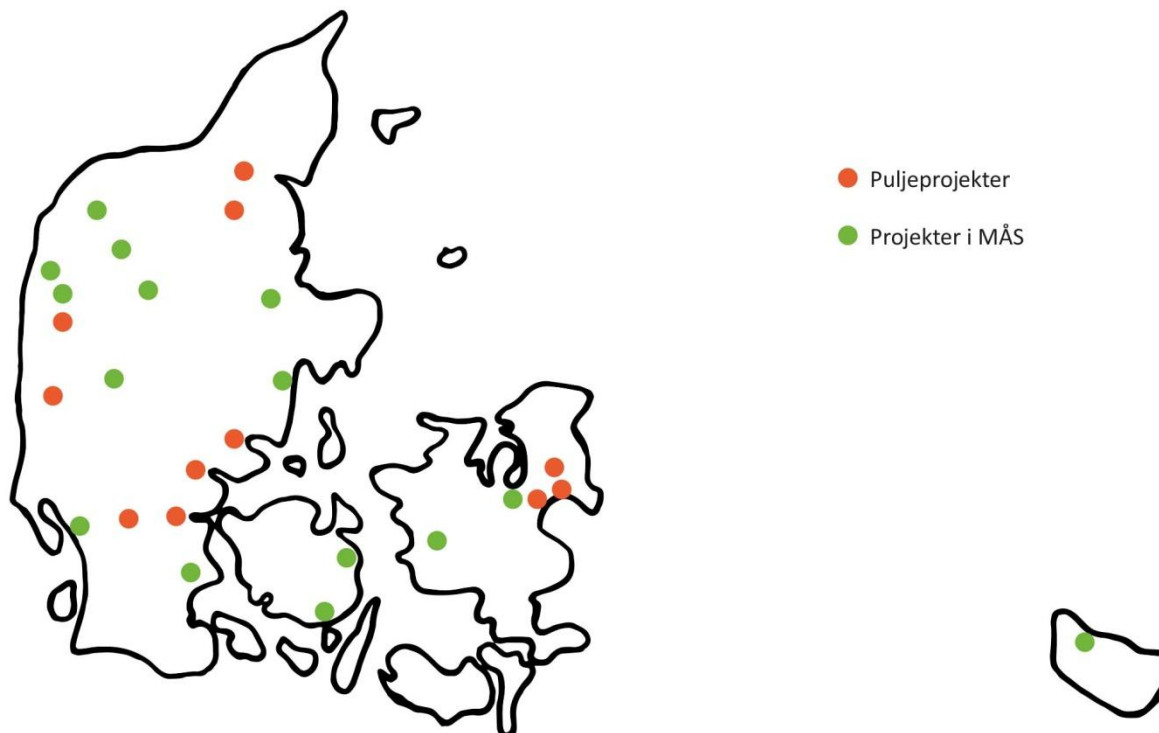
Kilde: www.museumogskole.dk.

*Projektet inddrager samarbejde med lærerstuderende.

Geografisk spredning og tildelingsprincip

Illustrationen herunder viser den geografiske fordeling af puljeprojekterne og projekterne i MÅS. Der er i tildeling af midler søgt at opnå en geografisk spredning og undgå kommuneoverlap i de 26 projekter.

Illustrationen herunder viser, at projekterne fordeler sig over hele landet.

Puljeprojekterne har selv ansøgt om deres midler, og der blev med tildelingen af de midler sikret en endnu bedre geografisk spredning på feltet. Der blev desuden vægtet et ønske om at ramme bredt på flere parametre, bl.a. geografi og elevernes alder, samt at ramme forskellige kommuner, der med midlerne ville prøve nye modeller og ideer af.

Metode

Data i denne kortlægning baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse blandt alle projektdeltagere i henholdsvis puljeprojekterne og projekterne i MÅS samt på skriftlige afrapporteringer fra puljeprojekterne.

Nationalt netværk af skoletjenester har tidligere publiceret kortlægningen "Samarbejder og partnerskaber mellem skoler, kommuner, kulturinstitutioner og eksterne læringsmiljøer", hvor data baserer sig på spørgeskemabesvarelser fra skolechefer, skoleledere, pædagogiske læringscentre og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer samt på kvalitative data fra henholdsvis lærere og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer. Denne kortlægning er et supplement til den tidligere kortlægning, da den beskæftiger sig med konkrete cases.

Vi gennemgår her metoden og overvejelserne bag; mere uddybende metodegennemgang findes i bilag 2.

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

Alle projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS har modtaget et spørgeskema. De er blevet spurgt, fordi de har viden om, hvordan projekterne er forløbet. Alle deltagerne vil samlet blive omtalt som "projektdeltagerne". Spørgeskemaet er sendt til 121 projektdeltagere i oktober 2016. 60 projektdeltagere har svaret, hvilket giver en svarprocent på 50 pct. Analysens bortfald er testet på en række centrale variable, og der er ikke fundet skævheder. Det betyder, at de projektdeltagere, der har besvaret spørgeskemaet, er repræsentative for den samlede gruppe af projektdeltagere.

AFRAPPORTERINGER

Puljeprojekterne og projekterne i MÅS er blevet om at udfylde afrapporteringskabeloner i forbindelse med afslutning af projekterne. Afrapporteringer er udarbejdet af forskellige projektdeltagere i projekterne. I denne kortlægning indgår kun afrapporteringer fra puljeprojekterne. Selve afrapporteringerne i deres oprindelige form offentliggøres ikke. De tilsvarende afrapporteringer fra projekterne i MÅS offentliggøres heller ikke, men erfaringerne herfra er samlet i publikationen "Praksismanual for samarbejder mellem skoler, museer og kommuner", udgivet af projektledelsen for Museet i den åbne skole.

Vurdering af data

Nationalt netværk af skoletjenester har foretaget analyser af fordelingerne af de indkomne besvarelser i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen blandt projektdeltagerne. De indkomne besvarelser er sammenlignet med fordelingerne i totalpopulationerne på relevante baggrundsvariable, og analyserne viser, at analyseudvalget i spørgeskemaundersøgelsen ikke afviger signifikant fra fordelingerne i totalpopulationen. På baggrund af disse bortfaldsanalyser vurderer *Nationalt netværk af skoletjenester*, at svarprocenten og svarsammensætningen er tilfredsstillende.

De figurer og tabeller, der indgår i denne kortlægning, og som viser et forhold mellem to variable, er alle signifikantstestet og viser en signifikant sammenhæng mellem de to præsenterede variable. En nærmere redegørelse for, hvordan vi har gennemført disse signifikantstests, findes i metodebilaget i bilag 2, hvor den anvendte metode er beskrevet nærmere.

Afrapporteringerne består af udfyldte afrapporteringskabeloner fra alle puljeprojekterne. *Nationalt netværk af skoletjenester* satte ikke krav til, hvem der skulle udfylde afrapporteringskabelonen for projektet, og data i afrapporteringerne bygger derfor på alt fra én til alle projektdeltageres erfaringer. Afrapporteringerne er således ikke nødvendigvis et udtryk for alle projektdeltageres samlede erfaringer. Afrapporteringerne fra MÅS var udelukkende skrevet til internt brug i MÅS og har ikke været tilgængelige for forfatterne af denne kortlægning.

Bilag: Bilagsmaterialet til kortlægningen omfatter følgende:

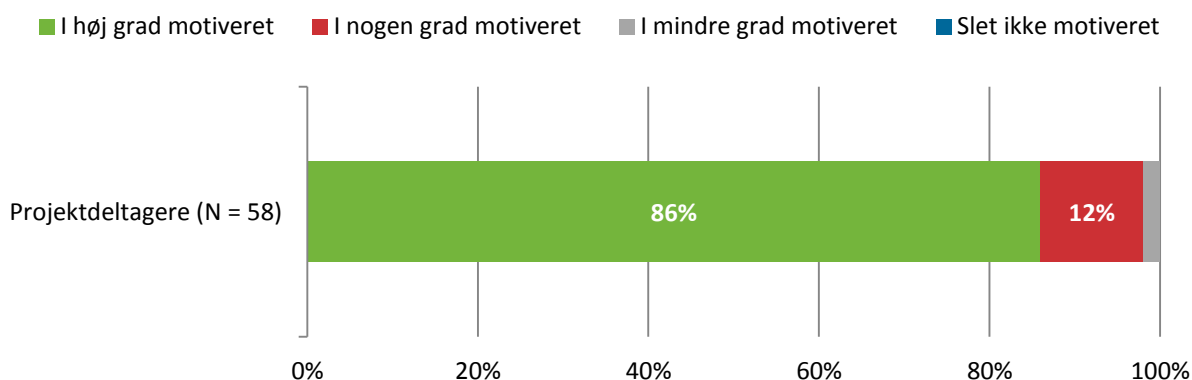
- **Bilag 1:** Indeholder frekvenstabeller for alle spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen blandt projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS.
- **Bilag 2:** Indeholder detaljerede metodiske beskrivelser af den gennemførte spørgeskemametode, samt af indsamlingen af afrapporteringer fra puljeprojekterne.

KAPITEL 1: MOTIVATION TIL DELTAGELSE I PROJEKTERNE

I dette kapitel beskriver vi, hvad der har motiveret projektdeltagerne til at deltage i deres pågældende samarbejdsprojekt, og i hvilken grad de har været motiveret. Derudover beskriver vi, hvilke ændringer der er sket i projektdeltagernes motivation undervejs.

Figur 1 herunder viser, hvor motiverede projektdeltagerne var til at deltage i projektet, da det startede.

Figur 1
Projektdeltagernes motivation til at deltage i projektet da det startede

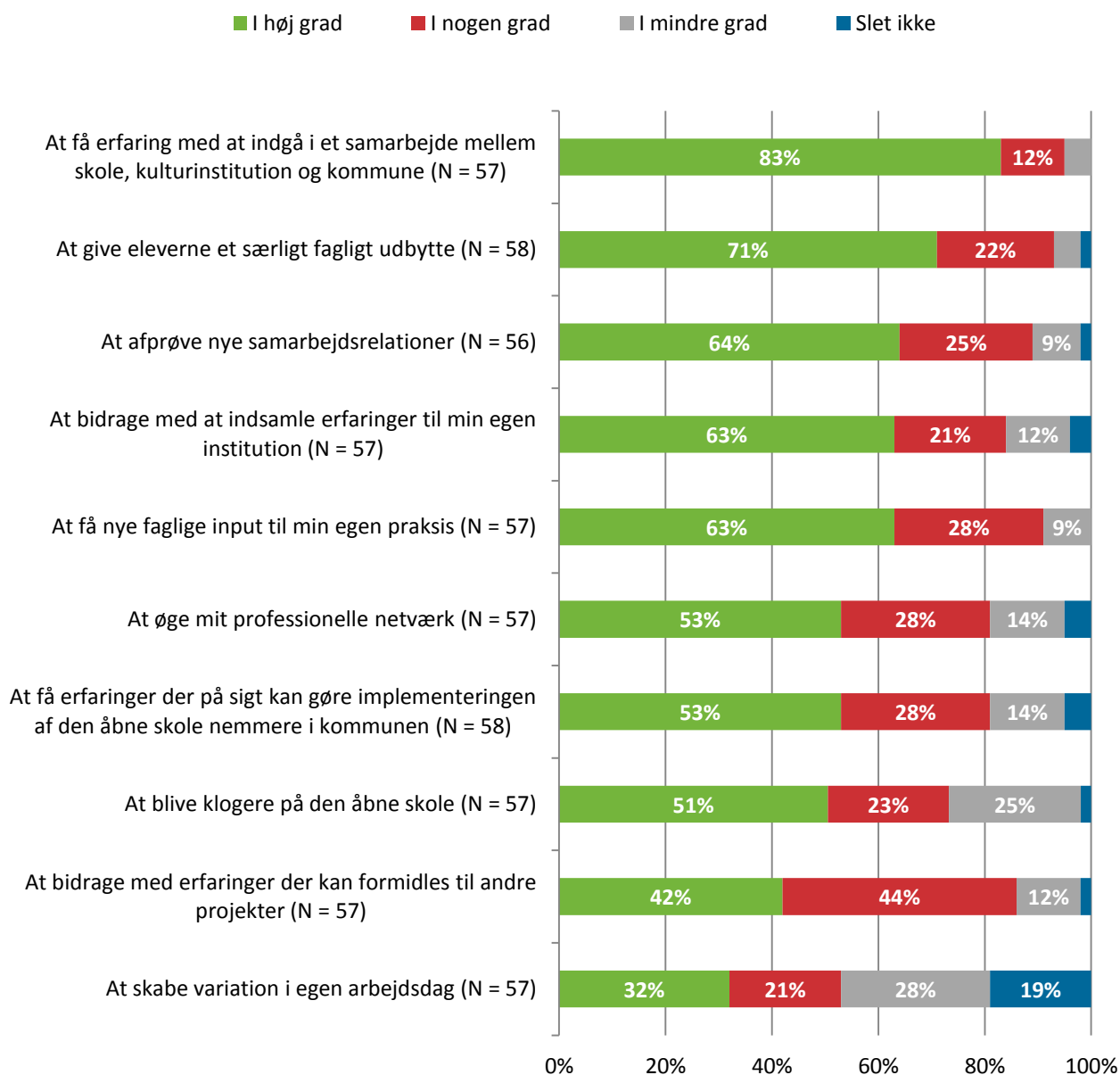

*Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 3, bilag 1.*

Som vi ser af figur 1, var hele 86 pct. af projektdeltagerne i høj grad motiveret til at deltage i deres pågældende samarbejdsprojekt, da det startede. Det har ikke nogen betydning, hvorvidt de selv valgte at deltage i projektet eller blev inviteret til at deltage, kan vi se på tværs af svarene (se tabel 1, bilag 1). Der er heller ikke forskelle at spore i graden af motivation blandt projektdeltagere fra hhv. skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner.

Figur 2 viser, i hvilken grad forskellige aspekter har motiveret projektdeltagerne til at deltage i et samarbejdsprojekt.

Figur 2
Projektdeltagernes motivation til at deltage i et samarbejdsprojekt

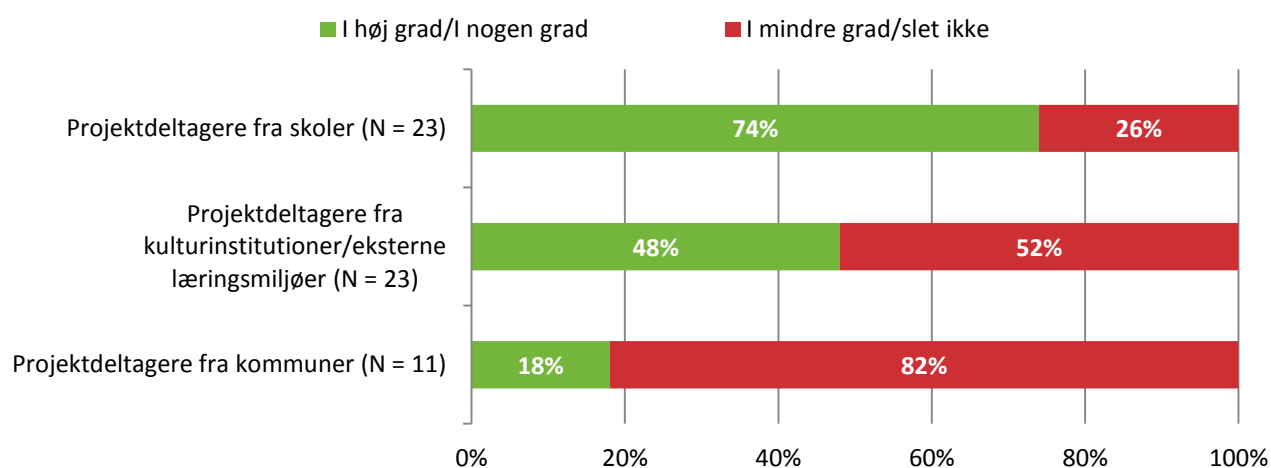
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 4, bilag 1.

Vi kan se af figuren, at de fleste af de nævnte aspekter af et samarbejde har motiveret projektdeltagerne til at deltage i deres pågældende samarbejde, og at særligt det at få erfaring med at indgå i et samarbejdsprojekt og det at give eleverne et særligt fagligt udbytte, er det der motiverer flest af projektdeltagerne.

Motivationen til at deltage i et samarbejdsprojekt er ikke forskellig hos dem, der er kontaktpersoner, og dem, der ikke er, og der er heller ikke noget, der tyder på, at det har betydning for, hvad der motiverer én til at deltage i et samarbejdsprojekt, om man som projektdeltager kommer fra en skole,

kulturinstitution/eksternt læringsmiljø eller kommune. Med én eneste undtagelse: Motivationen i at skabe variation i egen arbejdsdag. Det fremhæver 74 pct. af projektdeltagere fra skoler i høj grad eller nogen grad som en motiverende faktor, mens hhv. 48 pct. af projektdeltagerne fra kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kun 18 pct. af projektdeltagerne fra kommuner oplever det. Det viser figur 3.

Figur 3
Sammenhængen mellem projektdeltagernes tilknytning og hvilken grad variation i egen arbejdsdag er motivationen til at deltage i projektet

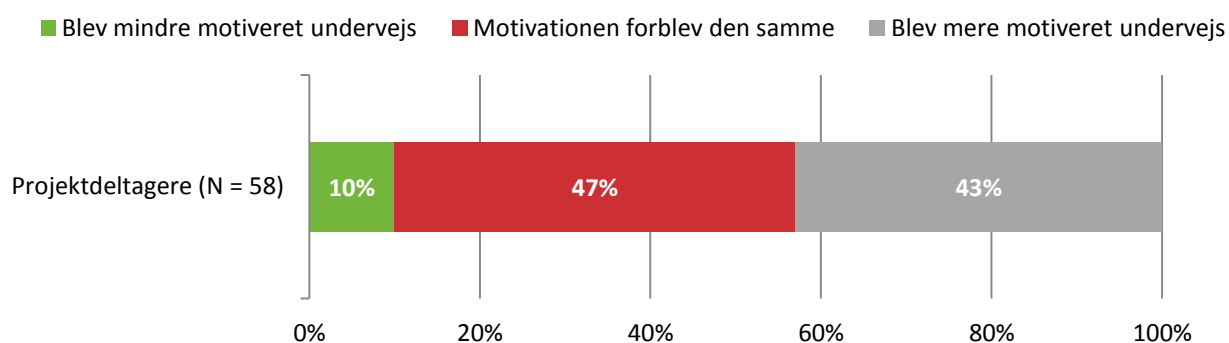
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 4, bilag 1.

Af figur 3 ser vi, at der er signifikant flere projektdeltagere fra skoler, der har angivet, at det at få variation i deres arbejdsdag i høj grad eller nogen grad motiverede dem til at deltage i et samarbejdsprojekt, end projektdeltagere fra hhv. kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner. Figuren kan dels indikere, at lærerne har større behov for variation i deres arbejdsliv, og dels, at der er en forventning om, at deltagelse i samarbejdsprojekter kan have stor betydning for, hvilke opgaver de skal løse i deres hverdag. Svarene fra projektdeltagere fra kommuner viser i modsætning hertil, at kun 18 % i høj grad eller i nogen grad motiveres af at få variation i deres arbejdsdag, og svarene kan indikere, at arbejdsopgaverne i et samarbejdsprojekt ikke afviger betydeligt fra de øvrige arbejdsopgaver, disse personer løser i deres hverdag.

Figur 4 viser, om projektdeltagernes motivation har ændret sig undervejs i projektet.

Figur 4
Ændringer i projektdeltagernes motivation undervejs i projektet

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 5, bilag 1.

Som vi så tidligere, var størstedelen af projektdeltagerne i høj grad motiveret til at deltage fra starten af projektet, og figur 4 viser, at 90 pct. angiver, at motivation forblev den samme eller blev endnu højere. Det er et positivt udgangspunkt for projekterne og positivt, at kun meget få projektdeltagere mistede motivation undervejs. Dette vidner om, at det at deltage i et samarbejdsprojekt motiverer deltagerne.

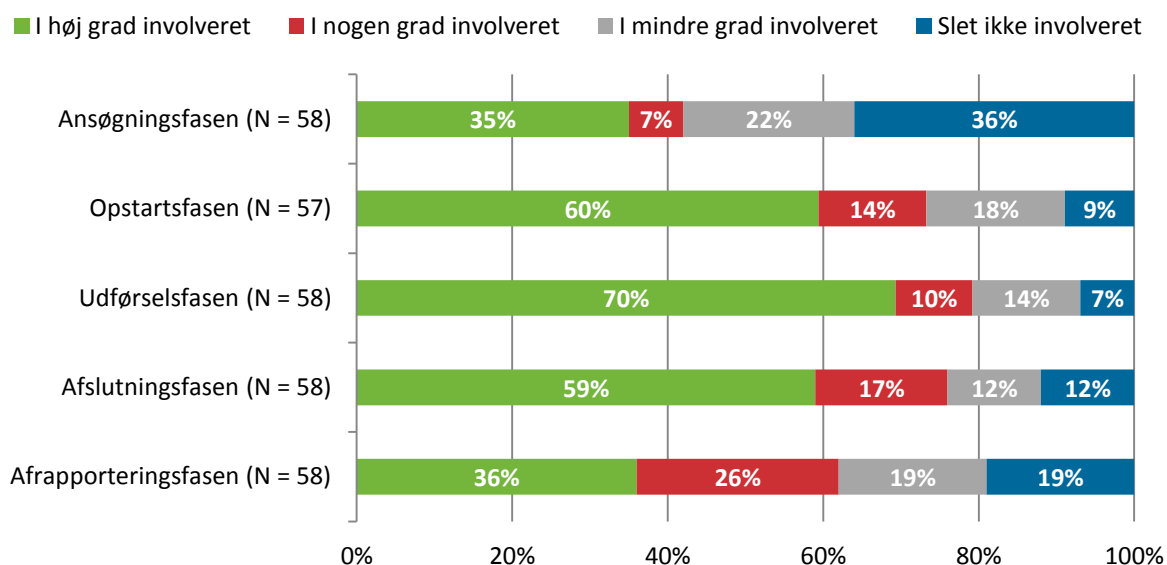

KAPITEL 2: ROLLER I PROJEKTERNE

Dette kapitel rummer beskrivelser af, hvilke konkrete opgaver projektdeltagerne har løst i projektet samt projektdeltagernes egne vurderinger af, hvilken rolle de oplever at have spillet i deres pågældende samarbejdsprojekt.

Figur 5 viser, hvilke overordnede faser projektdeltagerne har været involveret i.

Figur 5
Projektdeltagernes involvering i projekternes forskellige faser

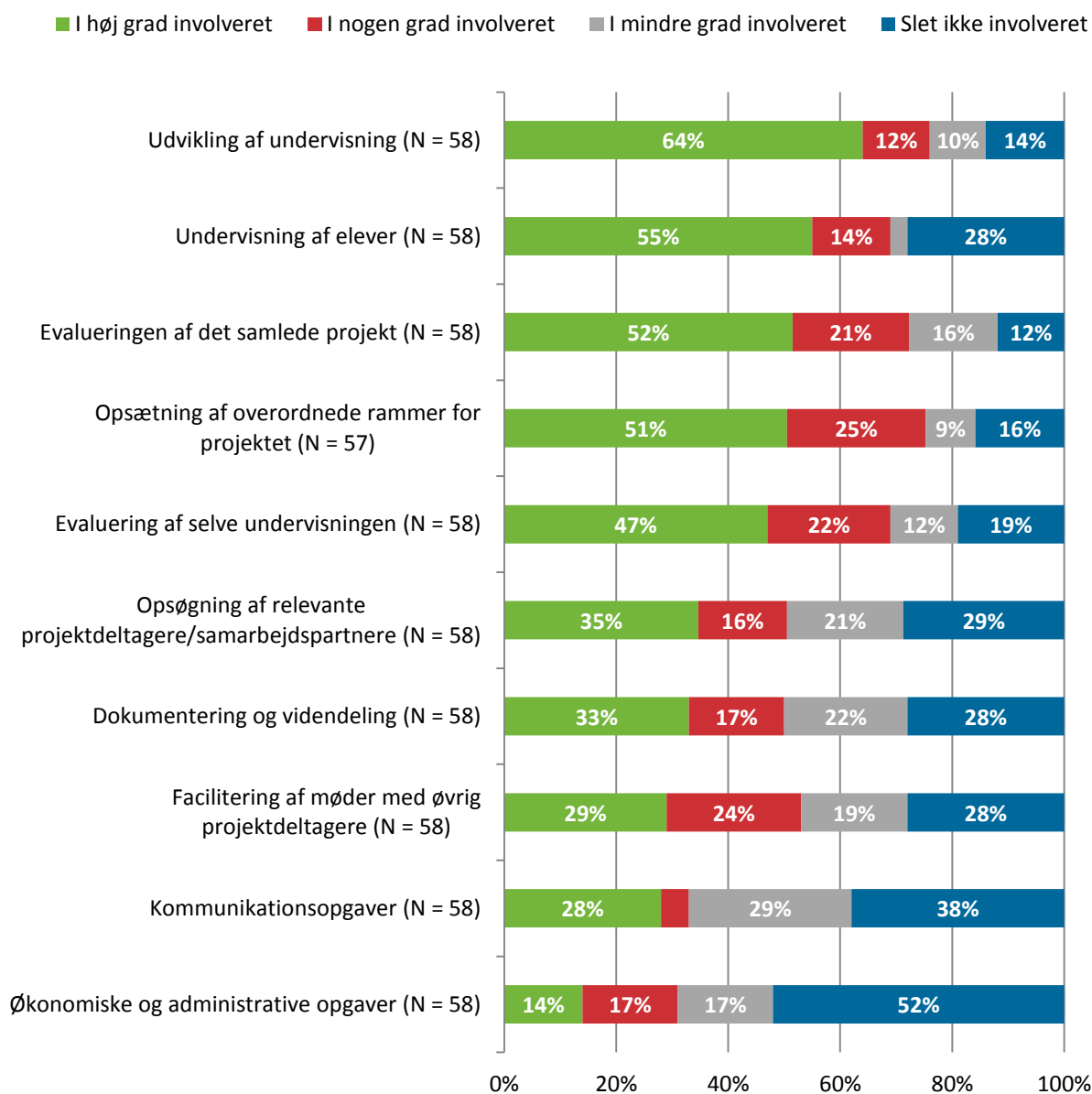
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
 Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 6, bilag 1.

Figuren viser, at der er den største grad af deltagelse i projekternes udførelsesfase, dvs. der hvor samarbejdet udmøntes. Det kan for eksempel være i selve undervisningen af eleverne. Her er det kun 7 pct. svarende til 4 projektdeltagere, der slet ikke var involveret. Ser vi på hhv. ansøgnings- og afrapporteringsfaserne, ser billedet helt anderledes ud. Her er det kun cirka en tredjedel af projektdeltagerne, der i høj grad har været involveret, hvilket vidner om, at få projektdeltagere har taget styringen i disse faser. En nærmere analyse viser, at der er signifikant flere projektdeltagere, der er kontaktpersoner, som er involveret i disse to faser, end øvrige projektdeltagere.

Det kan fremstå u hensigtsmæssigt, at 36 pct. af projektdeltagerne slet ikke var involveret i ansøgningsfasen og dermed i udformningen af projektet, men tallet skal ses i lyset af, at en del af de projektdeltagere, der ikke har været involveret i ansøgningsfasen, slet ikke var med i projektet fra start og dermed ikke har haft mulighed for at deltage. Fraregner man disse personer, er det dog stadig 27 pct. af de projektdeltagere, der var med i projektet fra start til slut, der slet ikke var involveret i ansøgningsfasen.

Figur 6 viser, hvilke konkrete arbejdsopgaver der løses af projektdeltagerne.

Figur 6
Projektdeltagernes involvering i opgaverne i projekterne

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 9, bilag 1.

Figuren viser, at der er stor forskel på, hvilke opgaver projektdeltagerne er involveret i og i hvilken grad. At der ikke er nogen opgavetyper, som løses af alle projektdeltagere, vidner om, at opgaverne fordeles mellem projektdeltagerne.

Ser vi på, hvilke projektdeltagere der løser hvilke opgaver, ser vi to billeder. Det første viser, at projektdeltagere knyttet til henholdsvis skoler og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer er signifikant

mere involveret i både udvikling af undervisningen, i selve undervisningen af elever og i evalueringen af undervisningen end projektdeltagere fra kommunerne.

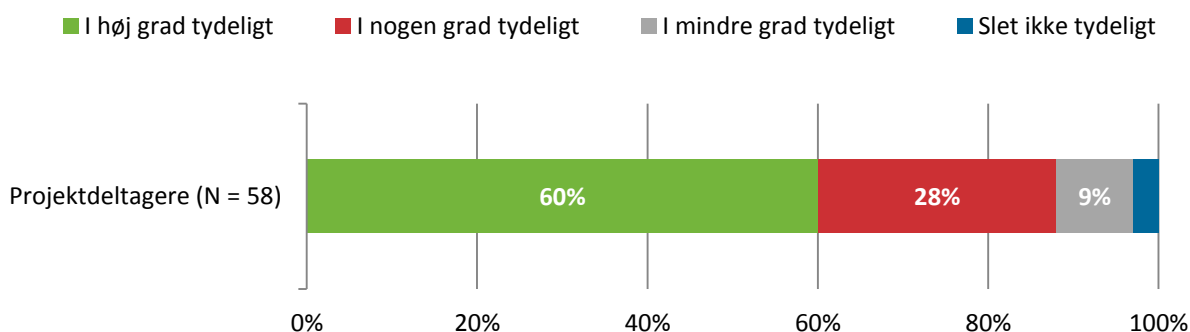
Det andet billede viser, at der er forskel på, hvilke opgaver der løses af henholdsvis de projektdeltagere, der er udpeget som kontaktpersoner for deres projekt, og de øvrige projektdeltagere. Projektdeltagere, der er kontaktperson for deres projekt, løser i signifikant højere grad end de øvrige projektdeltagere opgaver, der relaterer sig til opsøgning af relevante projektdeltagere eller samarbejdspartnere, håndtering af kommunikationsopgaver, facilitering af møder, dokumentering og videndeling samt økonomiske og administrative opgaver.

Tydelighed i projektdeltagernes roller

Som vi ser af nedenstående figur, er der forskel på, hvor tydeligt det var for projektdeltagerne, hvilken rolle de skulle spille i samarbejdsprojektet.

Figur 7

Graden af tydelighed i hvilken rolle projektdeltagerne skulle spille

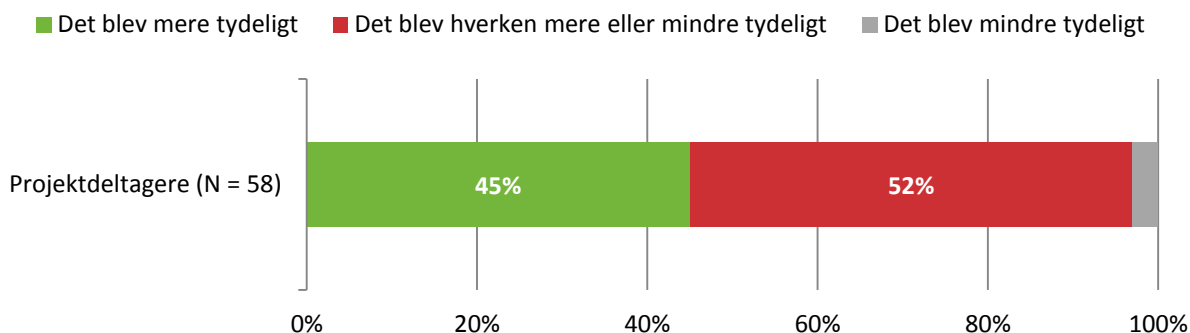
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 7, bilag 1.

Figur 7 viser, at det i høj grad var tydeligt for lidt over halvdelen af projektdeltagerne, hvilken rolle de skulle spille i samarbejdet. 28 pct. af projektdeltagerne angav, at det i nogen grad var tydeligt, hvilken rolle de skulle spille, mens de resterende 12 pct. oplevede, at det i mindre grad eller slet ikke var tydeligt.

Der er ikke signifikant forskel på, hvor tydelig rollen var for projektdeltagere fra hhv. skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner. Figur 8 herunder viser, om det blev mere eller mindre tydeligt for projektdeltagerne, hvilken rolle de skulle spille.

Figur 8
Udviklingen af tydelighed i hvilken rolle projektdeltagerne skulle spille

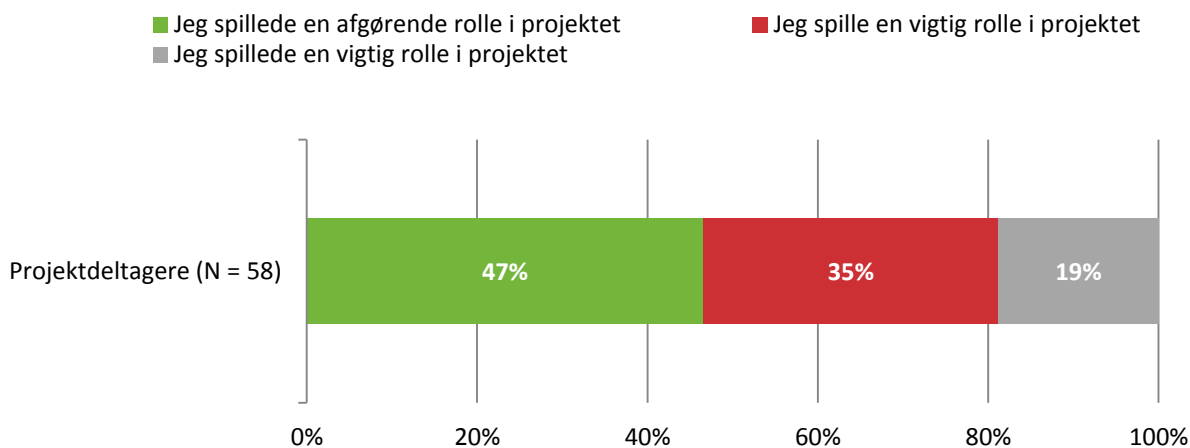

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 8, bilag 1.

Figuren viser, at det for næsten halvdelen af projektdeltagerne blev mere tydeligt undervejs, hvilken rolle de skulle spille, mens den øvrige halvdel hverken oplevede, at det blev mere eller mindre tydeligt. Kun 5 pct. svarende til to projektdeltagere oplevede, at deres rolle blev mindre tydelig undervejs.

Vi har spurgt projektdeltagerne til deres vurdering af den rolle, de har spillet i projektet. Resultatet ses i figur 9.

Figur 9
Projektdeltagernes vurdering af deres egen rolle i projektet

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 10, bilag 1.

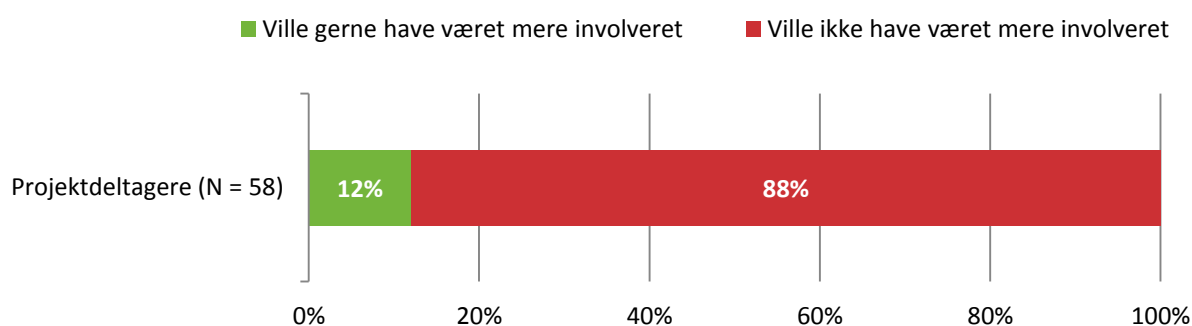
Figur 9 viser, at cirka halvdelen af projektdeltagerne oplever, at de spillede en afgørende rolle i projektet, mens 35 pct. oplevede at spille en vigtig rolle. 19 pct. oplevede at spille en mindre vigtig rolle. Nærmere analyser viser, at der ikke er signifikante forskelle på oplevelsen af, om man har spillet en afgørende, vigtig eller mindre vigtig rolle, afhængig af om man er fra en skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø eller kommune. Det har heller ikke betydning, om man er kontaktperson for sit projekt eller ej. Der er altså både

projektdeltagere fra skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner blandt de respondenter, der har angivet, at de har spillet en afgørende rolle. Dette indikerer, at alle tre typer projektdeltagere er en vigtig ressource i et godt samarbejdsprojekt.

At 19 pct. angiver, at de spillede en mindre vigtig rolle i projektet, er ikke nødvendigvis negativt. Nogle roller kan opleves som mindre afgørende for projektets succes, fx fordi de ikke direkte er involveret i undervisningen af eleverne.

Figur 10 viser projektdeltagernes vurdering af, om de gerne ville have været mere involveret i projektet, end de var.

Figur 10
Projektdeltagernes ønsker til mere eller mindre involvering

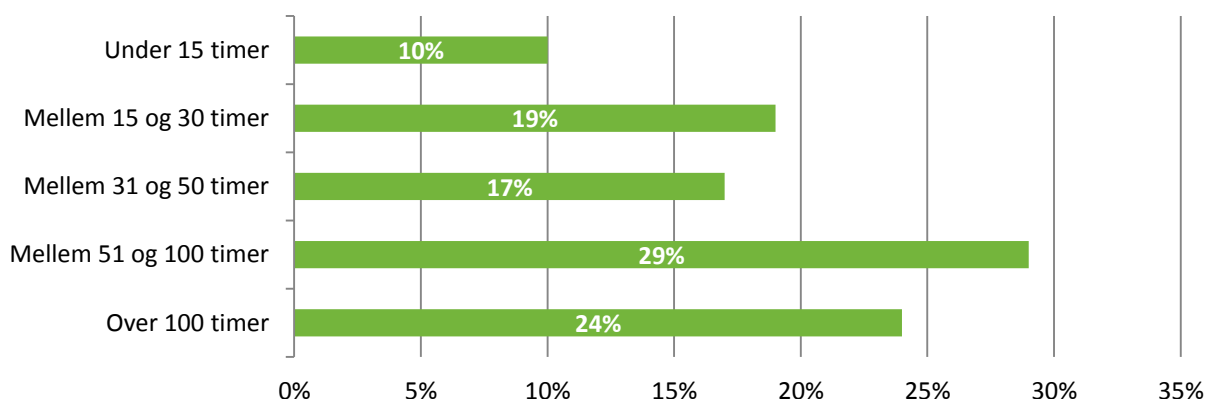

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
 Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 11, bilag 1.

Figuren viser, at langt de fleste projektdeltagere ikke ønskede at være mere involveret i projektet, end de var, hvilket vidner om, at de har været tilfredse med deres involvering i projektet.

Figur 11 herunder viser projektdeltagernes samlede forbrug af timer i forbindelse med deltagelse i projektet.

Figur 11
Totalt forbrug af timer i forbindelse med deltagelse i projekt (N = 58)

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
 Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 12, bilag 1.

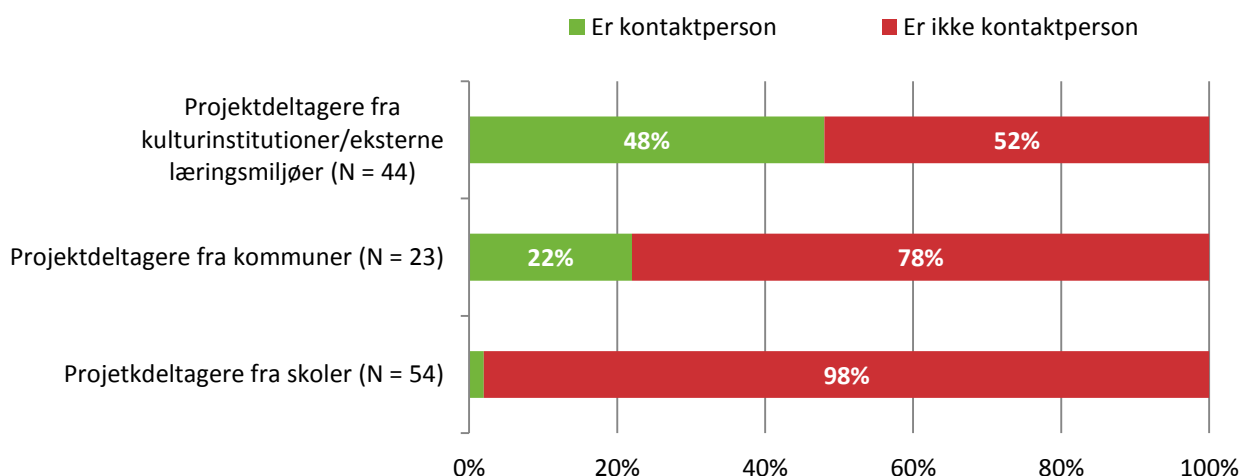
Figuren viser, at der er stor forskel på projektdeltagernes forbrug af timer på projektet. Der er både projektdeltagere, der har brugt under 15 timer, og projektdeltagere, der har brugt over 100 timer. Sidstnævnte kategori placerer cirka en fjerdedel af projektdeltagerne sig i, og det er værd at bemærke, at nogle af disse kan have brugt langt over de 100 timer, som de har angivet. Der er ikke nogen sammenhæng mellem tidsforbrug, og om man er tilknyttet en skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø eller kommune, men til gengæld angiver de projektdeltagere, der er kontaktpersoner, at de har brugt mere tid på at deltage i projektet end de øvrige projektdeltagere. I det følgende afsnit kigger vi lidt nærmere på rollen som kontaktperson.

Hvilken rolle spiller kontaktpersonerne?

At være kontaktperson er en særlig opgave i det at deltage i et samarbejdsprojekt. Her kigger vi lidt nærmere på, hvem kontaktpersonerne er, og hvad deres rolle er.

Som tidligere nævnt er én projektdeltager udnævnt som kontaktperson i hvert projekt. Figur 12 herunder viser en opgørelse over kontaktpersonerne fra alle projekterne og deres tilknytning til enten skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø eller kommune.

Figur 12
Projektdeltagere der er kontaktpersoner

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters kontaktoplysninger på projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

Figuren viser, at der er signifikant flere projektdeltagere fra kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer, der er kontaktpersoner end projektdeltagere fra henholdsvis kommunerne og skolerne. I en afrapportering beskrives rollen som kontaktperson således:

”Kulturinstitutionen/det eksterne læringsmiljø har den største arbejdsbyrde – lærerne er idémagere og skal ikke tænke på alt det praktiske” (Afrapportering, puljeprojekt)

En forklaring kan være, at rollen som kontaktperson ikke passer ind i en skolehverdag:

”Lærernes/skolens hverdag er så presset, at det langt hen ad vejen vil blive museet, der skal samle trådene og være ”indpisker”” (Afrapportering, puljeprojekt)

I en anden afrapportering beskrives det som naturligt, at det er kulturinstitutionen/det eksterne læringsmiljø, der påtager sig rollen som kontaktperson:

”Det blev undervejs tydeligt, at projektet krævede, at museets medarbejder påtog sig en tovholderrolle. Dette er en meget naturlig konsekvens: Et sådan projekt fylder rigtig meget i skoletjenestens dagligdag i projektperioden, hvor i mod lærerne – på trods af at de er frikøbte en del timer – stadig har alle deres andre klasser at undervise; der skal stadig undervises i idræt i 6. klasse, rettes danskopgaver, planlægges forældremøder osv. Museets medarbejder kunne godt føle, at han af og til var påtrængende i en travl lærer-hverdag” (Afrapportering, puljeprojekt)

En projektdeltager mener dog ikke, at rollen som kontaktperson passer ind i hverdagen, selvom man er ansat på en kulturinstitution/eksternt læringsmiljø:

”Jeg vil gerne lave flere projekter i fremtiden, men uden puljemidler, da det har vist sig at være en stor ekstra arbejdsbyrde at være tovholder og koordinator. Og det fungerer ikke ind i vores hverdag” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kulturinstitution/eksternt læringsmiljø)

Noget tyder på, at rollen som kontaktperson også kan være svær at få til at passe ind i hverdagen, når man er ansat på en kulturinstitution/eksternt læringsmiljø.

Der er ingen tvivl om, at rollen som kontaktperson i et samarbejde kan være tidskrævende, men en nærmere analyse af, hvem der oplever manglende tid som en udfordring i deres samarbejdsprojekter, viser imidlertid ikke, at de projektdeltagere, der er kontaktpersoner, oplever denne udfordring i højere grad end øvrige projektdeltagere.

Hvilken rolle spiller projektdeltagere fra kommunerne?

Mange af de samarbejder mellem skoler og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer, der foregår uden for regi af puljeprojekterne og projekterne i MÅS, inkluderer ikke en kommune. I dette afsnit ser vi nærmere på den rolle, kommunale projektdeltagere har spillet i puljeprojekterne og projekterne i MÅS. I oplæget til puljeprojekterne står følgende skrevet: *”En kommunal konsulent skal deltage i projektet for at sikre synergi og videndeling med kommunens øvrige indsatser på området”*. Både spørgeskemaundersøgelsen blandt projektdeltagere og puljeprojekternes afrapporteringer viser, at kommunerne har spillet forskellige roller i de forskellige projekter. En kommunal projektdeltager skriver for eksempel følgende om sin rolle i projektet:

”Som forvaltningsperson spiller man en mindre rolle. Projektet har i høj grad involveret museum og skole. Men det har været fint at være med på sidelinjen”
(Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kommune)

I et andet projekt spiller kommunen kun en rolle i forbindelse med kommunikation:

”Kommunen har kun være involveret i en kommunikativ rolle” (Afrapportering, puljeprojekt)

I en afrapportering beskrives kommunens rolle på en helt anden og mere indgribende måde:

”Kommunen har sideløbende med projektet igangsat en proces med henblik på at udvikle og igangsætte åben skole-samarbejder på alle kommunens skoler (...). Læring og erfaringer fra projektet skal udbredes til de resterende skoler i kommunen og indgå i de fremadrettede læringsforløb som eksempel på, hvordan transfer mellem skole og eksterne læringsmiljøer kan berige udbyttet af forløbet i forhold til børns dannelse, læringsmål, lærernes forberedelse og museets rolle i undervisningsøjemed” (Afrapportering, puljeprojekt)

Der er ingen tvivl om, at det er forskelligt, hvordan projektdeltagere fra kommuner har været involveret i deres respektive projekter, og at særligt graden af involvering har varieret.

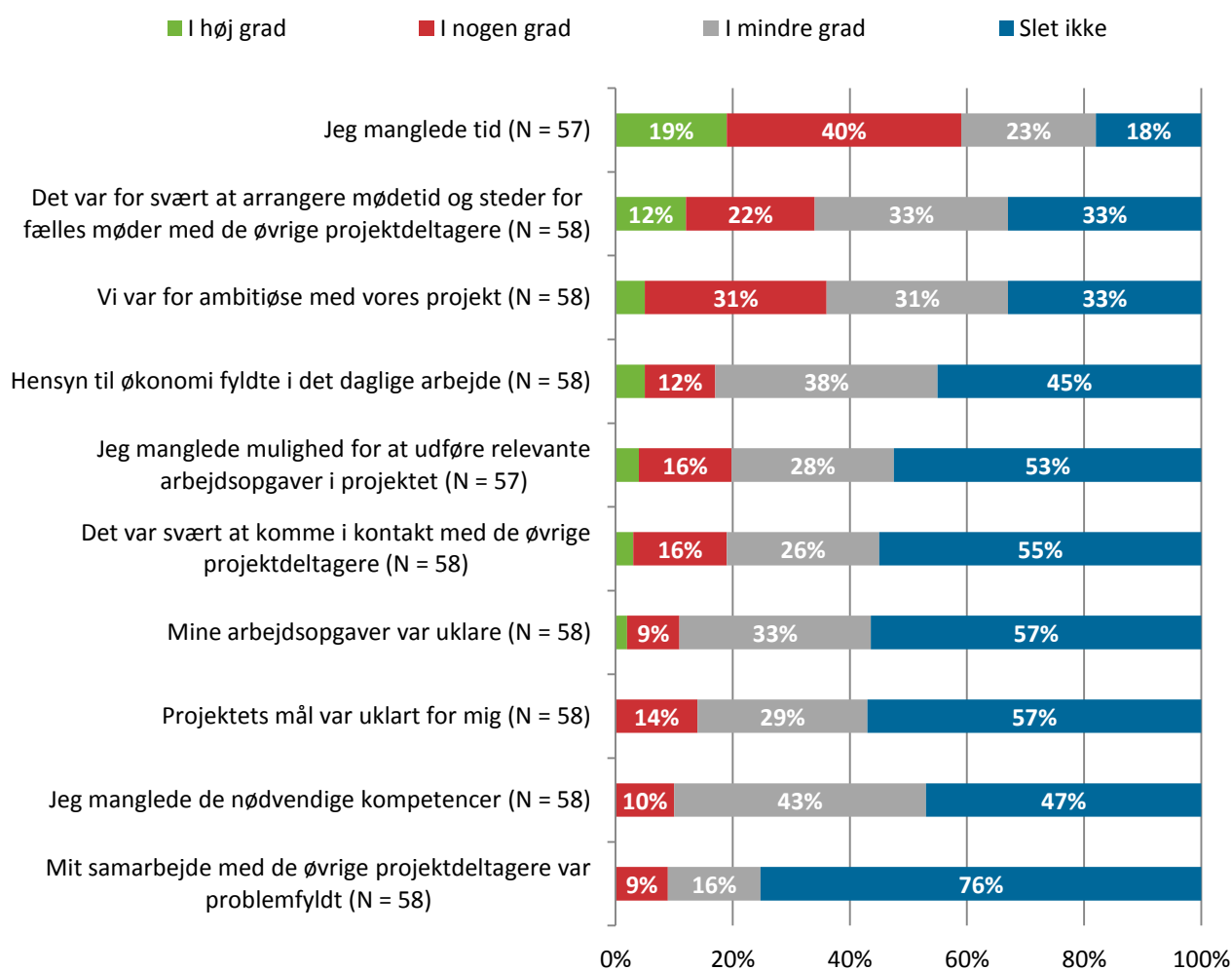

KAPITEL 3: UDFORDRINGER I PROJEKTERNE

I dette kapitel beskriver vi, hvilke udfordringer projektdeltagerne har oplevet undervejs i deres samarbejdsprojekter.

Figur 13 viser en række udfordringer, der kan forekomme i et samarbejde, samt projektdeltagernes vurdering af, i hvilken grad de oplevede de pågældende udfordringer.

Figur 13
Udfordringer oplevet af projektdeltagerne

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 13, bilag 1.

Overordnet set viser figur 13, at store andele af projektdeltagerne slet ikke oplever mange af udfordringerne. En udfordring, der opleves af særligt få af projektdeltagerne, er et problemfyldt samarbejde med de øvrige projektdeltagere. Det oplever 91 pct. i mindre grad eller slet ikke. At så få projektdeltagere oplever udfordringer, kan blandt andet skyldes, at projekterne har haft mulighed for at få sparring eller hjælp til facilitering af fx projektleder i MÅS eller en regional koordinator fra *Nationalt*

netværk af skoletjenester, som kan have medvirket til at lette samarbejdet. Det kan måske også skyldes, at projektdeltagerne både *er* og *oplever* sig selv som ligeværdige parter i projekterne, på trods af at de kommer fra forskellige verdener og virkeligheder.

En udfordring, der står frem blandt de øvrige, som den *mest* udbredte, er mangel på tid. Det opleves i en eller anden grad af 82 pct. af projektdeltagerne. En projektdeltager skriver:

*”Der er udfordringer: tid-tid-tid til samarbejde og fordybelse”
(Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra skole)*

I en afrapportering bliver udfordringen med tid også påtalt:

”Det er svært at få frivillige og medarbejdere til at finde tid til planlægning. Det er derfor afgørende, at skolelederne bliver involveret fra starten” (Afrapportering, puljeprojekt)

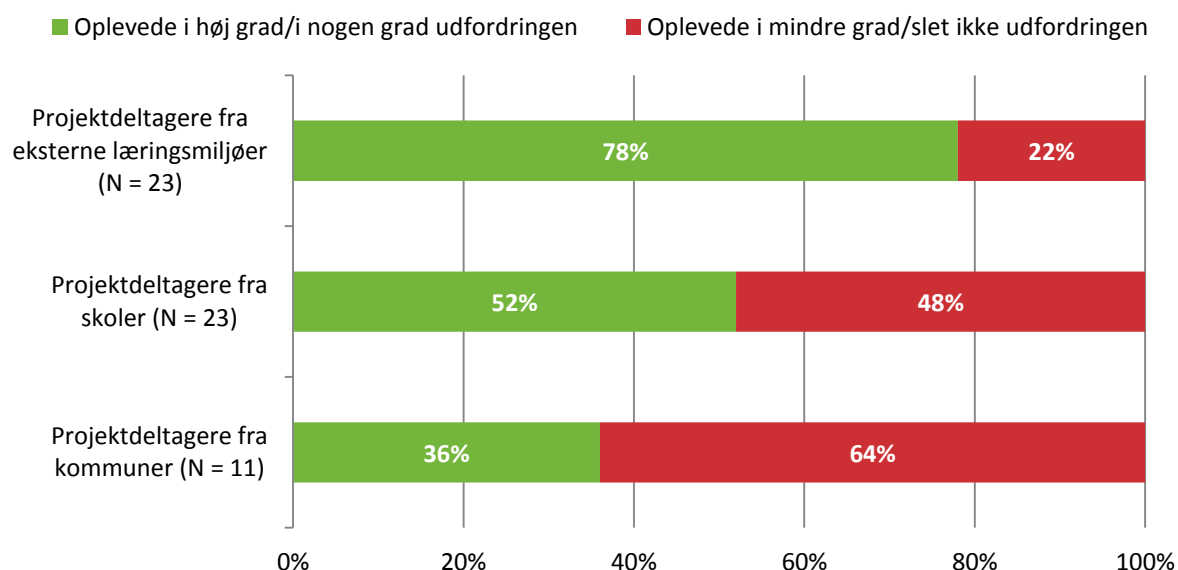
Det store forbrug af tid, som samarbejdsprojekter ofte kræver, kan dog opvejes af projektets udbytte:

”Det kan være en svaghed ved modellen, at den kan være ressourcekrævende i forhold til lærerkræfter og kulturinstitutionens anvendte tid. Dette opvejes blandt andet af brugbarheden af forløbet (Høj kvalitet på flere parametre) og af forankringen/udbredelse på skolerne” (Afrapportering, puljeprojekt)

Kortlægningen ”Samarbejder og partnerskaber mellem skoler, kommuner, kulturinstitutioner og eksterne læringsmiljøer” publiceret af *Nationalt netværk af skoletjenester* i 2016 tegner samme billede. Her angiver 86 pct. af kulturinstitutionerne/de eksterne læringsmiljøer, at mangel på tid er en udfordring i samarbejder med skoler, og også her skiller udfordringen sig ud fra de øvrige udfordringer, ved at være den mest oplevede. At det i denne undersøgelse kun er 60 pct., der angiver, at de i høj grad eller nogen grad oplevede tid som en udfordring, kan blandt andet skyldes, at de midler, puljeprojekterne er blevet støttet med, i høj grad er gået til frikøb af projektdeltagerne. Man skal dog være opmærksom på, at frikøb ikke nødvendigvis løser alle udfordringer, da projektdeltagerne stadig skal finde tid til at lægge de timer, de er frikøbt til.

Udfordringen med mangel på tid er den eneste af udfordringerne præsenteret i figur 13, der opleves forskelligt af projektdeltagere fra henholdsvis skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner. Figur 14 viser forskellen.

Figur 14
Oplevelsen af at mangle tid

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 13, bilag 1.

Figur 14 viser, at udfordringen med mangel på tid opleves af flest projektdeltagere fra kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer (78 pct.), mens projektdeltagere fra kommuner er den gruppe, hvor færrest oplever, at mangel på tid er en udfordring. Det kan skyldes forskelle i, hvilke andre opgaver projektdeltagerne skal løfte ved siden af deres deltagelse i et samarbejdsprojekt.

En anden udfordring, projektdeltagerne oplever, handler om at have svært ved at arrangere fælles møder for alle projektdeltagerne. Det, oplever 34 pct., i høj grad eller nogen grad har været en udfordring. Hvorvidt det opleves som en udfordring, kan blandt andet have noget at gøre med, hvor mange projektdeltagere der skal mødes:

”Jo flere der deltager i et projekt, jo sværere er det at mødes, og jo længere tid vil en beslutningsproces ofte tage” (Afrapportering, puljeprojekt)

De resterende 66 pct. af projektdeltagerne oplever kun denne udfordring i mindre grad eller slet ikke. I en afrapportering beskrives det, hvorfor dette ikke har været en udfordring netop på grund af den lange projektperiode:

”Det kan være vanskeligt at finde mulighed for at mødes med lærerne og få tid til en mere dybdegående dialog i forbindelse med læringsforløb. Derfor har det været udbytterigt at kunne deltage i dette projekt, hvor der har været mulighed for at arbejde tæt sammen med lærere over længere tid og dermed opnå en bedre forståelse for fremtidige muligheder og behov” (Afrapportering, puljeprojekt)

Det er dog ikke udelukkende en fordel, at projektet strækker sig over en længere periode. En lærer skriver følgende:

*”Projektet har strukket sig over for lang tid. Man kunne ikke huske fra gang til gang, hvor langt man var nået, og hvad næste skridt skulle være”
(Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra skole)*

En analyse af forskellene mellem de oplevede udfordringer i henholdsvis puljeprojekterne og projekterne i MÅS viser desuden, at der med én undtagelse ikke er forskelle i de oplevede udfordringer. Forskellen ses i forhold til udfordringen ”Vi var for ambitiøse med vores projekt”, som 20 pct. af projektdeltagerne fra puljeprojekterne angiver, at de i høj grad eller i nogen grad oplevede i deres projekt, hvilket hele 54 pct. af projektdeltagerne fra projekterne i MÅS oplevede. Som et puljeprojekt skriver i deres afrapportering:

*”Pas på ikke at have for store ambitioner på for mange områder”
(Afrapportering, puljeprojekt)*

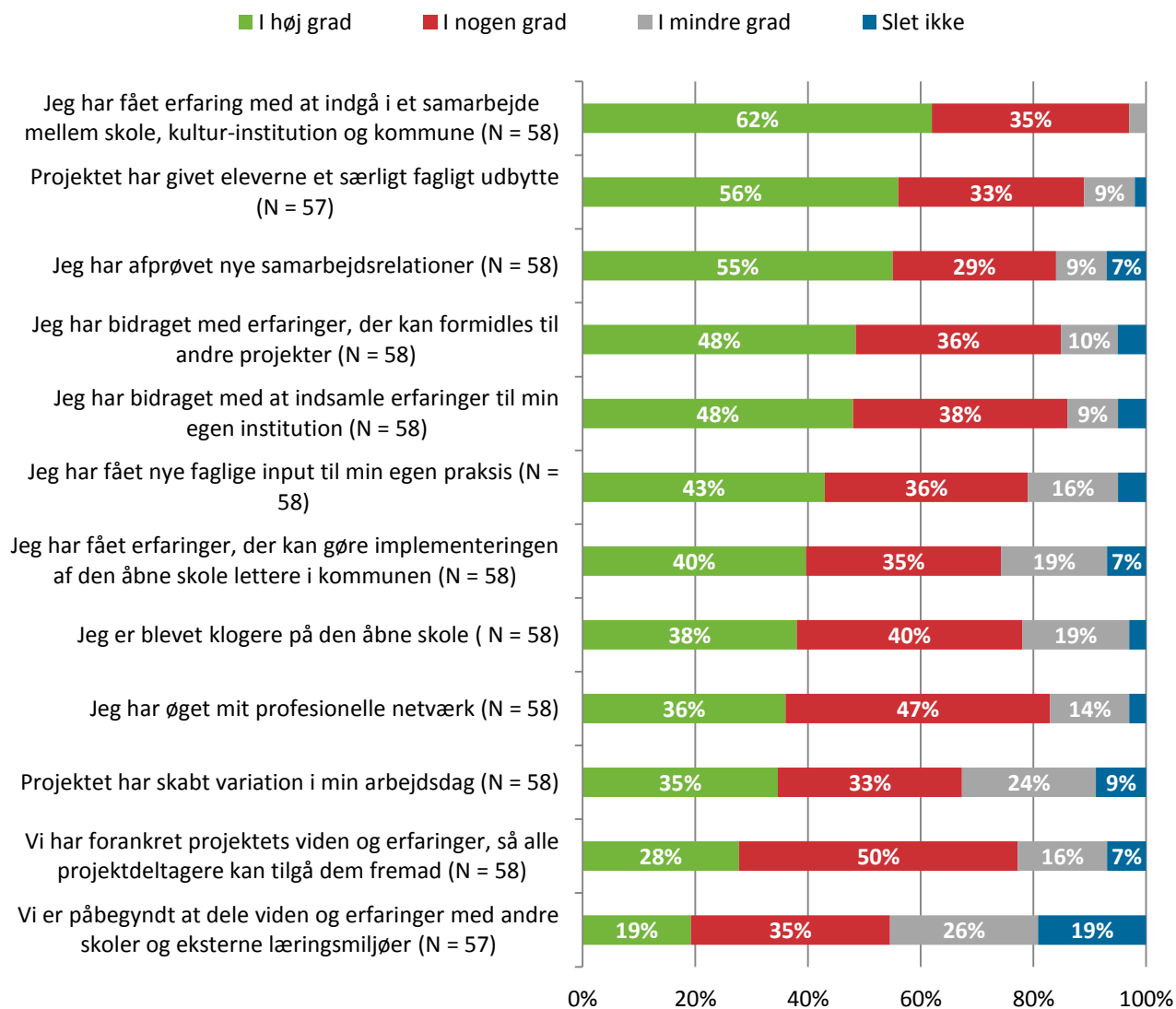
Udover de udfordringer, der er nævnt i figur 13, oplever projekterne blandt andet, at det er svært at evaluere på kreativitet og innovation, og at det kan være svært for lærerne at forberede sig hjemme på skolen, da de ikke har adgang til de materialer, der er på kulturinstitutionen/det eksterne læringsmiljø.

KAPITEL 4: UDBYTTET AF PROJEKTERNE

I dette kapitel beskriver vi, hvilket udbytte projektdeltagerne oplever, projektet har givet. Vi kigger både på konkrete udbytter og på projektdeltagerens oplevelser af, hvor vellykkede projekterne generelt har været.

Figur 15 viser projektdeltagerens vurderinger af udbyttet af samarbejdsprojekterne.

Figur 15
Udbytte af at deltage i et samarbejdsprojekt

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 14, bilag 1.

Figuren viser samlet set, at der er rigtig mange forskellige udbytter forbundet med puljeprojekterne og projekterne i MÅS. De listede udbytter opleves i høj grad eller nogen grad af mellem 54 pct. og 97 pct. af projektdeltagerne. Det udbytte, samtlige projektdeltagere i en eller anden grad oplever, er at få erfaring med at indgå i et samarbejde mellem skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø og kommune. Det er

positivt, da erfaringer med samarbejder både gør det nemmere for aktørerne at samarbejde i fremtiden og gør det nemmere at implementere den åbne skole helt generelt.

Det udbytte, næstflest projektdeltagere oplever, er, at deres pågældende samarbejdsprojekt har givet eleverne et særligt fagligt udbytte. Det angiver 89 pct., at de i høj grad eller i nogen grad oplever. Det er positivt, da det er et af de primære formål med projekterne. En projektdeltager fra en skole beskriver her, hvordan medejerskab i projektet medvirker til at give eleverne et udbytte:

”Det var fantastisk at få mulighed for at arbejde i dybden med et emne over hele året, dele erfaringer og ideer med en meget kompetent museumsmedarbejder. Både mine elever og jeg fik meget meget ud af dette samarbejde, idet eleverne var en stor del af projektet fra start til slut. Der var stor inddragelse af deres ideer og erfaringer, hvilket gav dem medejerskab for dette projekt, og derfor blev det oplevet som en succes” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra skole)

Et andet udbytte, der i høj grad eller i nogen grad opleves af 79 pct. af projektdeltagerne, er, at de har fået nye faglig input til egen praksis. Projektmedarbejdere fra kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer beskriver her, hvad de oplever, at de faglige input fra lærerne har givet dem:

”[Projektet har givet] anvendelige viden i forhold til at skabe målrettede forløb og materialer fremover – uden at gå på kompromis med museets egen praksis” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kulturinstitution/eksternt læringsmiljø)

”Det øger kvaliteten af åben skole forløb at samarbejde så konkret med lærerne. Samarbejdet sikrer forankring af forløbet på kulturinstitutionen, hjemme på skolen. Undervisningsindhold på hhv. kulturinstitution og skoler bliver afstemt” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kulturinstitution/eksternt læringsmiljø)

Det at få lov at samarbejde med andre fagligheder opleves generelt som en rigtig positiv ting ved samarbejdsprojekterne:

”Det [samarbejdet] giver ny inspiration. Det giver motivation at samarbejde med fagpersoner udefra. Man bringer fornyelse ind i sin undervisning. Det er altid spændende at være ude af huset med elever” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra skole)

”Et godt og udfordrende samarbejde beriger mine omgivelser og mig selv” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kulturinstitution/eksternt læringsmiljø)

Samarbejdet har også givet muligheder for at få indblik i de øvrige projektdeltageres faglighed, hvad de kan, og hvordan deres hverdage ser ud. En projektdeltager fra en kulturinstitution/eksternt læringsmiljø skriver:

”Det har været meget givtigt at få indgående kendskab til skolehverdagen, eleverne og læreren” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kulturinstitution/eksternt læringsmiljø)

”Jeg har fået en meget bedre forståelse for lærernes tilgang til undervisningen og hverdagen på skolen. På den baggrund kan jeg bedre vurdere, hvordan et åben skole forløb kan blive båret videre ind i undervisningen hjemme på skolen – og hvilke udfordringer der er forbundet med denne sammenbinding” (Spørgeskemabesvarelse, projektdeltager fra kulturinstitution/eksternt læringsmiljø)

I en afrapportering beskrives det, hvordan dette opleves af lærerne:

”Erfaringen er, at de involverede lærere får et stort medejerskab til forløbene samt bliver klogere på kulturinstitutionen/det eksterne læringsmiljøs tilbud og muligheder” (Afrapportering, puljeprojekt)

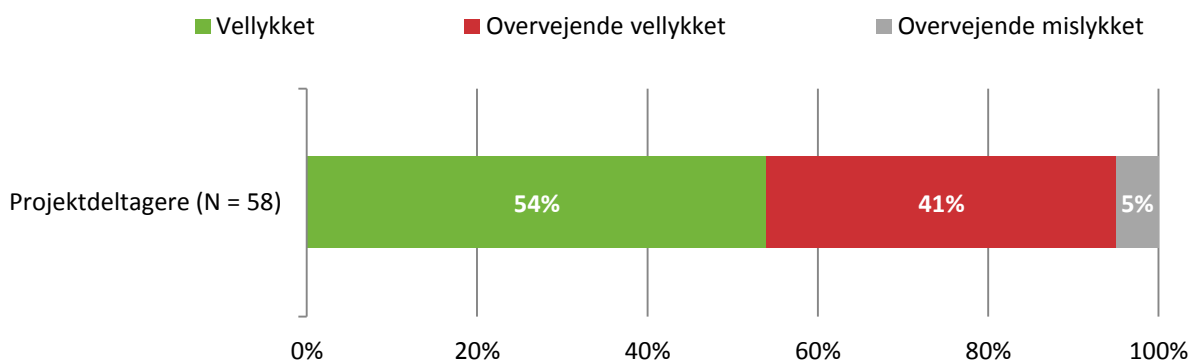
De udbytter, der er færrest af projektdeltagerne, der angiver, at de får, handler om henholdsvis forankring og deling af viden og erfaringer, som ellers begge er centrale formål med både puljeprojekterne og projekterne i MÅS. Det kan skyldes, at projekterne ikke er nået til denne fase endnu eller dels, at der ikke er fokus på dette. Når det er sagt, er det stadig henholdsvis 78 pct. af projektdeltagerne, der angiver, at de i høj grad eller nogen grad har forankret projektets viden og erfaringer, så alle kan tilgå dem, og 54 pct. der i høj grad eller nogen grad er begyndt at dele viden og erfaringer med andre skoler og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer.

Projekternes succes

Figur 16 herunder viser, hvor vellykket projektdeltagerne oplever, at deres projekt har været.

Figur 16

Projektdeltagernes oplevelse af hvor vellykket deres projekt har været

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.

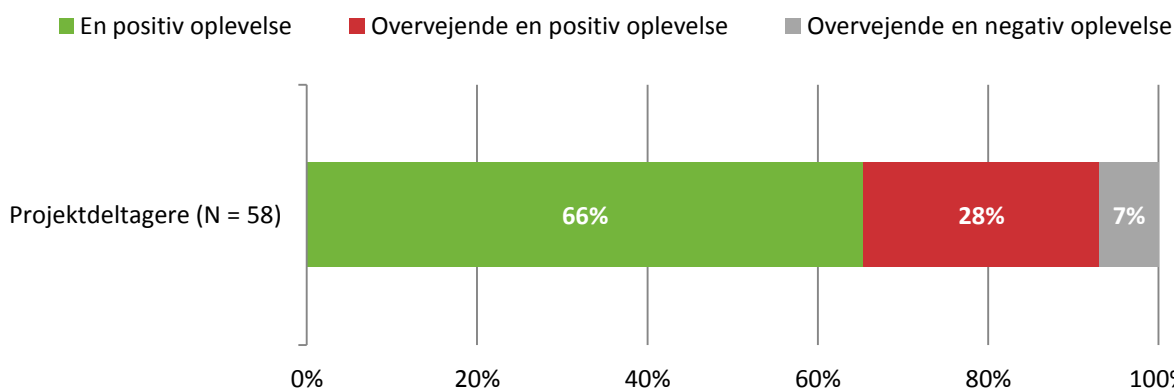
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 15, bilag 1.

Vi kan se af figuren, at cirka halvdelen af projektdeltagerne oplever, at deres projekt alt i alt har været vellykket, mens de øvrige 41 pct. angiver, at det overvejende har været vellykket, og de resterende 5 pct., svarende til 3 projektdeltagere, mener, at det overvejende har været mislykket. Ingen projektdeltagere har angivet, at de oplever, at deres projekt udelukkende har været mislykket. At så mange af projekterne opleves som vellykkede, kan blandt andet skyldes den økonomisk støtte, projekterne har modtaget, den processtøtte *Nationalt netværk af skoletjenesters* regionale koordinatore har ydet til de 26 projekter, og de fælles læringsdage, der er blevet afholdt for projektdeltagerne.

Figur 17 viser projektdeltagernes oplevelse af at have deltaget i projektet.

Figur 17
Projektdeltagernes oplevelse af at have deltaget i projektet

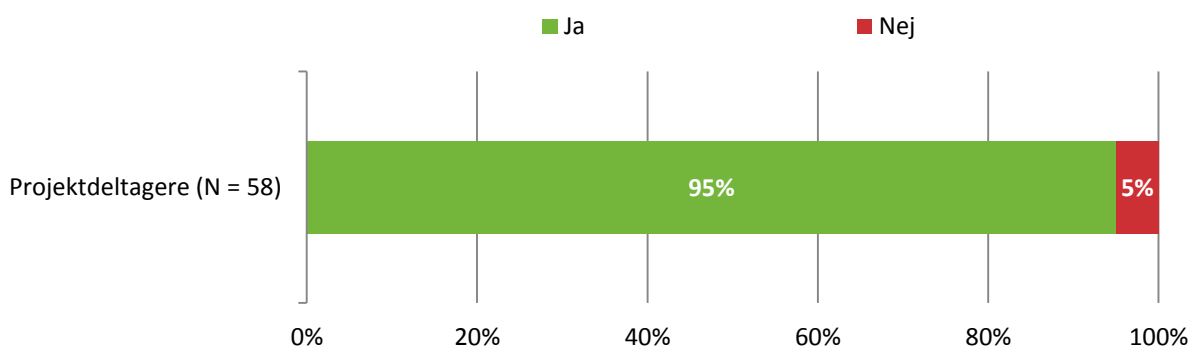

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 16, bilag 1.

Figuren viser, at 66 pct. af projektdeltagerne har angivet, at det var en positiv oplevelse at deltage i et samarbejdsprojekt, mens 28 pct. angiver, at det overvejende var en positiv oplevelse. 7 pct. har angivet, at det overvejende var en negativ oplevelse, mens ingen har angivet, at det udelukkende var en negativ oplevelse.

Figur 18 viser, hvor mange af projektdeltagerne der kunne tænke sig at være en del af et samarbejdsprojekt igen.

Figur 18
Om projektdeltagerne vil være en del af et samarbejdsprojekt mellem skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø og kommune igen

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS, 2016.
Note: Denne tabel er baseret på tallene præsenteret i tabel 17, bilag 1.

Figuren viser, at stort set alle projektdeltagerne (95 pct.) kunne tænke sig at deltage i et samarbejdsprojekt igen. Dette vidner om, at de udbytter, projektdeltagerne har fået af at deltage i et samarbejdsprojekt,

overstiger de udfordringer, der har været i samarbejderne. Sammenligner vi figur 13 og 15, tegner der sig generelt også et billede af få oplevede udfordringer og mange oplevede udbytter.

Forankring af projekterne

Et væsentligt udbytte ved puljeprojekterne og projekterne i MÅS er, at de undervisningsforløb, der bliver udviklet i samarbejderne, kan forankres på de deltagende skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner. Projekterne har mange forskellige strategier til at sikre den fremtidige forankring – her vil vi beskrive et udvalg af dem.

Flere projekter vil bruge online læringsplatforme til at udbyde de udviklede undervisningstilbud. Her vil de fx gøre undervisningstilbuddene tilgængelige for de øvrige skoler i en kommune. Nogle projekter vil bruge eksisterende læringsplatforme, mens andre har givet anledning til ønsker om oprettelsen af nye. Andre projekter igen benytter en mere traditionel tilgang med foldere, der uddeles på skolerne:

*”Kulturinstitutionen/det eksterne læringsmiljø udarbejder en infofolder til skolerne, som indeholder beskrivelser af de konkrete projektførøb, samt en generel introduktion til, hvordan metoden kan inddrages i det, som klasserne alligevel skal arbejde med”
(Afrapportering, puljeprojekt)*

Andre projekter tænker skolernes pædagogiske læringscentre (PLC) som en central ressource i forbindelse med forankring af undervisningstilbuddene:

”Skolernes pædagogiske læringscentre er valgt som kontaktpersoner og koordinerer al kontakt mellem kulturinstitutionerne og de enkelte klasser/skoler. Dette er valgt for at sikre en enkel og tydelig kommunikation, da tvivlen omkring hvor og hvordan man henvender sig, netop er en af de barrierer, der er blevet identificeret ved projektet” (Afrapportering, puljeprojekt)

*”Tilbud om åben-skoleprojekter skal distribueres til PLC og ikke kun til skoleledere.
(Afrapportering, puljeprojekt)*

Nationalt netværk af skoletjenesters kortlægning ”Skolers brug af undervisningstilbud på kulturinstitutioner og eksterne læringsmiljøer” viser, at PLC nogle steder kan være en uudnyttet ressource i forbindelse med den åbne skole, og at de ansatte i PLC ønsker at arbejdet med den åbne skole skal fylde mere i deres arbejde. Ovenstående strategier for forankring taler godt ind i disse resultater.

Netværk er i nogle projekter også tænkt ind som en kilde til forankring:

”Den kommunale naturfagskoordinator kender projektet og vil udbrede kendskabet til det på fire netværksmøder i det kommende skoleår” (Afrapportering, puljeprojekt)

”Der afholdes et videndelingsseminar, hvor projektdeltagerne formidler erfaringerne til andre” (Afrapportering, puljeprojekt)

Her tiltænker nogle projekter at bruge kommunen som en samlende ressource:

"Fremover vil kommunens rolle være bl.a. at støtte skolernes og kulturinstitutionernes samarbejde. Der kan laves fællesarrangementer, kulturinstitutionerne kan indbydes til kommunale fagdage, og kommunens kultur- og skoleforvaltninger kan have fokus på at bringe de to parter sammen til fælles bedste" (Afrapportering, puljeprojekt)

"Forvaltningen har oprettet projektet på Google og har der givet adgang for forældre, lærere og museet" (Afrapportering, puljeprojekt)

Uanset hvordan der tænkes i forankring af undervisningstilbud, understreger flere projekter i deres afrapportering vigtigheden af løbende at have fokus på videreudvikling og afstemning af de udviklede undervisningsforløb, der skal forankres:

"Alle steder har man udviklet læringskonceptet, således at det kan indgå i et fast undervisningsforløb for bestemte klassetrin på skolerne. Derfor vil læringsforløbene blive gentaget og videreudviklet år efter år" (Afrapportering, puljeprojekt)

"Da forløbene er rimelig fastlagte, risikerer vi, at samarbejdet kan blive lidt statisk. Det er vigtigt at have et udviklingsperspektiv på indholdet hele tiden, så det ikke bliver en rigid "turpakke"" (Afrapportering, puljeprojekt)

Forankring skal med andre ord gå hånd i hånd med løbende udvikling, så tilbud ikke bliver for statiske.

KAPITEL 5: KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Nationalt netværk af skoletjenester har i denne kortlægning samlet erfaringer fra projektdeltagere fra de 11 puljeprojekter og de 15 projekter i Museet i den åbne skole. Alle 26 projekter er samarbejdsprojekter i den åbne skole. Med kortlægningen har vi blandt andet belyst, hvad projektdeltagernes motivation for at deltage i projekterne har været, og hvilke roller de har spillet i samarbejdet. Herudover har vi tegnet et billede af de oplevede udfordringer og udbytter ved samarbejderne. Alt sammen erfaringer, der kan komme fremtidige samarbejdsprojekter til gode.

På baggrund af kortlægningens resultater kan vi samlet konkludere, at:

Projektdeltagerne var meget motiverede fra projektstart, og der er stort set ikke sket nogen negativ udvikling i motivationen, selvom projektdeltagerne har mødt forskellige udfordringer undervejs.

Kortlægningen viser, at 98 pct. af projektdeltagerne i høj grad eller nogen grad var motiverede til at deltage i deres respektive projekter ved projektstart, og at denne motivation, for langt de fleste projektdeltageres vedkommende, er blevet større undervejs eller er forblevet den samme. Projektdeltagerne har oplevet udfordringer undervejs i projekterne, men ikke udfordringer der var tilstrækkelige til at påvirke deres motivation i en negativ retning. Ser vi på alle de udfordringer, projektdeltagerne er blevet adspurgt om, bliver det dog også tydeligt, at udfordringerne ikke har en altomfattende karakter. Mange udfordringer opleves kun af en lille andel af projektdeltagerne, og kun én enkelt udfordring skiller sig ud som værende den mest oplevede: Mangel på tid. Alligevel er det kun 60 pct., der angiver, at de i høj grad eller nogen grad oplevede denne udfordring. Det kan blandt andet skyldes, at de midler, puljeprojekterne er blevet støttet med, i høj grad er gået til frikøb af projektdeltagerne.

Anbefalinger:

- For skoler, kommuner og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer:
Vær opmærksom på, at selve det at lære at samarbejde i sig selv kan være et mål med samarbejder. Også selvom det primære fokus i samarbejder mellem skoler, kommuner og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer er elevernes faglige udbytte.

Der er forskel på, hvilke roller de forskellige projektdeltagere har spillet i projekterne. For eksempel er det typisk projektdeltagere fra kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer, der er blevet udpeget som kontaktpersoner for projekterne, og rollen som kontaktperson har blandt andet betydning for, hvilke opgaver disse personer løser i samarbejderne.

Projektdeltagere fra samme sted, fx skoler, løser forskellige opgaver i forskellig grad, men den tilknytning, man som projektdeltager har til fx skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø eller kommune, har ikke betydning for, hvilke opgaver man løser. Det kan blandt andet skyldes, at projektdeltagerne har forskellige kompetencer, også selvom de kommer fra samme sted, og at deres opgaver baseres på disse kompetencer i stedet for på deres ansættelsessted.

Anbefalinger:

- *For kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer:* Vær bevidst om, at rollen som kontaktperson i et samarbejdsprojekt kan give gode muligheder for at opdyrke netværk og nye samarbejdsrelationer.
- *For skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner:* Hav fokus på, hvilke kompetencer de forskellige personer, der indgår i samarbejdet, har, og tænk over, hvordan I bedst udnytter dem, når I fordeler opgaver mellem jer.

Langt størstedelen af projektdeltagerne oplever deres samarbejdsprojekt som værende vellykket; også på trods af udfordringer. Dette kan blandt andet skyldes, at der er så mange forskellige udbytter af at indgå i samarbejderne, at det opvejer udfordringerne.

Stort set alle projektdeltagere (95 pct.) oplever deres projekt som værende vellykket eller overvejende vellykket. Kortlægningen viser, at projektdeltagerne oplever mange forskellige udbytter af projekterne, hvilket måske kan være en forklaring på, at så mange af projektdeltagerne oplever deres projekt som vellykket. Det kan også skyldes den økonomiske støtte projekterne har modtaget, den processtøtte *Nationalt netværk af skoletjenesters* regionale koordinatore har ydet til de 26 projekter, eller de fælles læringsdage der er blevet afholdt for projektdeltagerne.

Det er udbytter som at få erfaringer med samarbejder, at give eleverne et særligt fagligt udbytte og at afprøve nye samarbejdsrelationer, der angives af flest af projektdeltagerne.

Med puljep projekterne ønskede *Nationalt netværk af skoletjenester* at styrke brugen af kulturinstitutionernes/de eksterne læringsmiljøers læringsressourcer i skolernes undervisning, og derfor er det positivt, at 78 pct. af projektdeltagerne oplever at være blevet klogere på den åbne skole på et helt generelt plan.

Projektdeltagerne har indsamlet værdifuld viden om at indgå samarbejder mellem skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner, men der arbejdes forskelligt med videndeling af disse erfaringer.

At dele viden og erfaringer fra projekterne er et meget centralt element i de oprindelige intentioner med både puljep projekterne og projekterne i MÅS. Kortlægningen viser, at 98 pct. af projektdeltagerne angiver, at de i en eller anden grad er motiveret af at bidrage med erfaringer, der kan formidles til andre projekter, mens 96 pct. angiver, at de i en eller anden grad er motiveret af at bidrage med erfaringer, der kan formidles til egen institution. 95 pct. angiver, at de i en eller anden grad er motiveret af at få erfaringer, der på sigt kan gøre implementeringen af den åbne skole nemmere i deres kommune. Motivationen og lysten til at videndele er altså i høj grad til stede blandt projektdeltagerne.

Kortlægningen viser også, at det at få erfaringer med at deltage i et samarbejdsprojekt mellem skole, kulturinstitution/eksternt læringsmiljø og kommune, som det eneste er det, der i en eller anden grad motiverer alle projektdeltagerne til at deltage i deres respektive samarbejdsprojekter. Samtidig ser vi, at alle projektdeltagere angiver, at de i en eller anden grad har fået erfaring med at samarbejde, hvilket er rigtig positivt, da grundlaget for at kunne dele viden dermed er til stede.

Ser vi på, hvor mange af projektdeltagerne, der angiver, at de er påbegyndt arbejde med videndeling, ser vi, at 19 pct. af projektdeltagerne angiver, at de i deres projekt slet ikke er påbegyndt arbejdet med videndeling. 93 pct. af projektdeltagerne angiver, at de i deres projekt i en eller anden grad har forankret projektets viden, så alle i projektet kan tilgå den. Der er altså med andre ord et rigtig godt udgangspunkt for

projekternes videndeling med meget indsamlet og dokumenteret viden, hvor flere af projekterne dog stadig mangler at komme i mål med selve videndelingen.

Anbefalinger:

- *For skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner:* Husk at have fokus på videndeling, når I indgår i samarbejder med hinanden. Der er så mange udbytter ved samarbejdsprojekter, der ligger ud over den læring, eleverne får, som kan bruges til at lette arbejdet med den åbne skole helt generelt.
- *For skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner:* Vær opmærksom på, at det ikke er nok at indsamle viden. Der skal også tænkes forud, hvordan viden bliver delt, både internt mellem projektdeltagerne og eksternt.

Projekterne har forskellige strategier for forankring af de undervisningstilbud, der er blevet udviklet i samarbejdet mellem skoler og kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer.

Et væsentligt udbytte ved puljeprojekterne og projekterne i MÅS er, at de undervisningsforløb, der bliver udviklet i samarbejdet, kan forankres på de deltagende skoler, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og kommuner. Kortlægningen viser, at projekterne har mange forskellige strategier til at sikre den fremtidige forankring og benytter blandinger af bl.a. læringsplatforme, trykte materialer og netværksmøder til at reklamere for de undervisningstilbud, der er blevet udviklet i projekterne. Det er også forskelligt, hvilken rolle kommunen spiller i opsamlingen af tilbuddene og overleveringen af dem til skolerne.

Anbefalinger:

- *For kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer:* Kommunen kan spille en vigtig rolle i forbindelse med forankring af udviklede undervisningstilbud. Det kan fx både ske ved, at det er jer, der sørger for at drifte en portal, der samler undervisningstilbud, der er relevante for kommunens skoler, eller ved, at I sørger for kommunikere systematisk til de relevante personer på skolerne fx PLCerne eller andre med opsamlende, koordinerende funktion.
- *For kommuner:* Selvom undervisningstilbud forankres på jeres institution, så husk løbende at have fokus på videreudvikling og kvalitetssikring, så I undgår, at tilbuddene bliver statiske. Kortlægningen viser netop, at det givende ved de udviklede undervisningstilbud er samarbejdet mellem kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og skole, og derfor kan det være en god idé at få input fra lærere løbende, også selvom målet med samarbejdet er at udvikle undervisningstilbud, der kan være en "hyldevare".

LITTERATUR

Museet i den åbne skole, 2016: *Praksismanual for samarbejder mellem skoler, museer og kommuner*. HEART.

Nationalt netværk af skoletjenester, 2016: *Samarbejder og partnerskaber mellem skoler, kommuner, kulturinstitutioner og eksterne læringsmiljøer*. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kulturministeriet.

Nationalt netværk af skoletjenester, 2016: *Skolers brug af undervisningstilbud på kulturinstitutioner og eksterne læringsmiljøer*. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kulturministeriet.

BILAG

Bilag 1: Frekvenstabeller

Tabel 1

Hvordan blev du inddraget i projektet? (N = 60)

	Antal	Procent
Jeg blev bedt om at deltage i projektet	24	40
Jeg meldte mig selv til at deltage i projektet	20	33
Jeg blev opfordret til at deltage i projektet, og meldte herefter mig selv	16	27
Total	60	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 2

Hvor længe var du med i projektet? (N = 60)

	Antal	Procent
Jeg var med fra start til slut	50	83
Jeg var med fra start, men udgik af projektet før det sluttede	1	2
Jeg var ikke med fra start, men var en del af projektet da det sluttede	6	10
Jeg var ikke med fra start, og udgik af projektet før det sluttede	3	5
Total	60	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 3

I hvilken grad var du motiveret for at deltage i projektet, da det startede? (Hvis du ikke var involveret i projektet fra start, så besvar spørgsmålet med udgangspunkt i tidspunktet, hvor du blev involveret i projektet (N = 59))

	Antal	Procent
I høj grad motiveret	51	86
I nogen grad motiveret	7	12
I mindre grad motiveret	1	2
Slet ikke motiveret	0	0
Total	59	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 4
I hvilken grad var følgende din motivation for at deltage i projektet?

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Total
At blive klogere på den åbne skole (N = 57)	29 (51 %)	13 (23 %)	14 (25 %)	1 (2 %)	57 (100 %)
At få erfaring med at indgå i et samarbejde mellem skole, kulturinstitution og kommune (N = 57)	47 (83 %)	7 (12 %)	3 (5 %)	0 (0 %)	57 (100 %)
At bidrage med erfaringer der kan formidles til andre projekter (N = 57)	24 (42 %)	25 (44 %)	7 (12 %)	1 (2 %)	57 (100 %)
At bidrage med at indsamle erfaringer til min egen institution (N = 57)	36 (63 %)	12 (21 %)	7 (12 %)	2 (4 %)	57 (100 %)
At afprøve nye samarbejdsrelationer (N = 56)	36 (64 %)	14 (25 %)	5 (9 %)	1 (2 %)	56 (100 %)
At øge mit professionelle netværk (N = 57)	30 (53 %)	16 (28 %)	8 (14 %)	3 (5 %)	57 (100 %)
At skabe variation i min egen arbejdsdag (N = 57)	18 (32 %)	12 (21 %)	16 (28 %)	11 (19 %)	57 (100 %)
At få nye faglige input til min egen praksis (N = 57)	36 (63 %)	16 (28 %)	5 (9 %)	0 (0 %)	57 (100 %)
At få erfaringer der på sigt kan gøre implementeringen af den åbne skole nemmere i vores kommune (N = 58)	31 (53 %)	16 (28 %)	8 (14 %)	3 (5 %)	58 (100 %)
At give eleverne et særligt fagligt udbytte (N = 58)	41 (71 %)	13 (22 %)	3 (5 %)	1 (2 %)	58 (100 %)

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 5
Blev du mere eller mindre motiveret for at deltage i projektet undervejs? (N = 58)

	Antal	Procent
Ja, jeg blev mere motiveret	25	43
Nej, min motivation forblev den samme	27	47
Ja, jeg blev mindre motiveret	6	10
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 6
I hvilken grad har du været involveret i følgende af projektets forskellige faser?

	I høj grad involveret	I nogen grad involveret	I mindre grad involveret	Slet ikke involveret	Total
Ansøgningsfasen (N = 58)	20 (35 %)	4 (7 %)	13 (22 %)	21 (36 %)	58 (100 %)
Opstartsfasen (N = 57)	34 (60 %)	8 (14 %)	10 (18 %)	5 (9 %)	57 (100 %)
Udførelsesfasen (N = 58)	40 (70 %)	6 (10 %)	8 (14 %)	4 (7 %)	58 (100 %)
Afslutningsfasen (N = 58)	34 (59 %)	10 (17 %)	7 (12 %)	7 (12 %)	58 (100 %)
Afrapporteringsfasen (N = 58)	21 (36 %)	15 (26 %)	11 (19 %)	11 (19 %)	58 (100 %)

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 7
I hvilken grad var det tydeligt for dig, hvilken rolle du skulle spille i projektet, da det gik i gang? (Hvis du ikke var involveret i projektet fra start, så besvar spørgsmålet med udgangspunkt i tidspunktet, hvor du blev involveret i projektet) (N = 58)

	Antal	Procent
I høj grad tydeligt	35	60
I nogen grad tydeligt	16	28
I mindre grad tydeligt	5	9
Slet ikke tydeligt	2	3
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 8
Blev det mere eller mindre tydeligt for dig, hvilken rolle du skulle spille i projektet, undervejs? (N = 58)

	Antal	Procent
Ja, det blev mere tydeligt	26	45
Nej, det blev hverken mere eller mindre tydeligt	30	52
Ja, det blev mindre tydeligt	2	3
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 9
I hvilken grad har du været involveret i følgende opgaver i projektet?

	I høj grad involveret	I nogen grad involveret	I mindre grad involveret	Slet ikke involveret	Total
Opsøgning af relevante projektdeltagere/samarbejdspartnere til projektet (N = 58)	20 (35 %)	9 (16 %)	12 (21 %)	17 (29 %)	58 (100 %)
Opsætning af overordnede rammer for projektet (N = 57)	29 (51 %)	14 (25 %)	5 (9 %)	9 (16 %)	57 (100 %)
Undervisning af elever (N = 58)	32 (55 %)	8 (14 %)	2 (3 %)	16 (28 %)	58 (100 %)
Udvikling af undervisning (N = 58)	37 (64 %)	7 (12 %)	6 (10 %)	8 (14 %)	58 (100 %)
Håndtering af kommunikationsopgaver (fx presse eller markedsføring) (N = 58)	16 (28 %)	3 (5 %)	17 (29 %)	22 (38 %)	58 (100 %)
Facilitering af møder med projektdeltagere (N = 58)	17 (29 %)	14 (24 %)	11 (19 %)	16 (28 %)	58 (100 %)
Dokumentering og videndeling (fx skrevet referater) (N = 58)	19 (33 %)	10 (17 %)	13 (22 %)	16 (28 %)	58 (100 %)
Økonomiske og administrative opgaver (fx køb af togbilletter) (N = 58)	8 (14 %)	10 (17 %)	10 (17 %)	30 (52 %)	58 (100 %)
Evaluerings af selve undervisningen (N = 58)	27 (47 %)	13 (22 %)	7 (12 %)	11 (19 %)	58 (100 %)
Evaluerings af det samlede projekt (N = 58)	30 (52 %)	12 (21 %)	9 (16 %)	7 (12 %)	58 (100 %)

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.
Tabel 10
Hvordan vil du vurdere betydningen af den rolle, du har spillet i projektet? (N = 58)

	Antal	Procent
Jeg spillede en afgørende rolle i projektet	27	47
Jeg spillede en vigtig rolle i projektet	20	35
Jeg spillede en mindre vigtig rolle i projektet	11	19
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.
Tabel 11
Ville du gerne have været mere involveret i projektet, end du var? (N = 58)

	Antal	Procent
Ja	7	12
Nej	51	88
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 12
Hvor mange arbejdstimer har du sammenlagt brugt på at deltage i projektet? (N = 58)

	Antal	Procent
Under 15 timer	6	10
Mellem 16 og 30 timer	11	19
Mellem 31 og 50 timer	10	17
Mellem 51 og 100 timer	17	29
Over 100 timer	14	24
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.
Tabel 13
I hvilken grad oplevede du følgende udfordringer, da du deltog i projektet?

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Total
Jeg manglede tid (N = 57)	11 (19 %)	23 (40 %)	13 (23 %)	10 (18 %)	57 (100 %)
Jeg manglede de nødvendige kompetencer (N = 58)	0 (0 %)	6 (10 %)	25 (43 %)	27 (47 %)	58 (100 %)
Jeg manglede mulighed for at udføre relevante arbejdsopgaver i projektet (N = 57)	2 (4 %)	9 (16 %)	16 (28 %)	30 (53 %)	57 (100 %)
Mine arbejdsopgaver var uklare (N = 58)	1 (2 %)	5 (9 %)	19 (33 %)	33 (57 %)	58 (100 %)
Projektets mål for uklart for mig (N = 58)	0 (0 %)	8 (14 %)	17 (29 %)	33 (57 %)	58 (100 %)
Vi var for ambitiøse med vores projekt (N = 58)	3 (5 %)	18 (31 %)	18 (31 %)	19 (33 %)	58 (100 %)
Hensyn til økonomi fyldte i det daglige arbejde (N = 58)	3 (5 %)	7 (12 %)	22 (38 %)	26 (45 %)	58 (100 %)
Det var svært at arrangere mødetid og steder for fælles møder med de øvrige projektdeltagere (N = 58)	7 (12 %)	13 (22 %)	19 (33 %)	19 (33 %)	58 (100 %)
Det var svært at komme i kontakt med de øvrige projektdeltagere (N = 58)	2 (3 %)	9 (16 %)	15 (26 %)	32 (55 %)	58 (100 %)
Mit samarbejde med de øvrige projektdeltagere var problemfyldt (N = 58)	0 (0 %)	5 (9 %)	9 (16 %)	44 (76 %)	58 (100 %)

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 14
I hvilken grad er du enig i følgende udsagn om udbyttet af projektet?

	I høj grad enig	I nogen grad enig	I mindre grad enig	Slet ikke enig	Total
Jeg er blevet klogere på den åbne skole (N = 58)	22 (38 %)	23 (40 %)	11 (19 %)	2 (3 %)	58 (100 %)
Jeg har fået erfaring med at indgå i et samarbejde mellem skole, kulturinstitution og kommune (N = 58)	36 (62 %)	20 (35 %)	2 (3 %)	0 (0 %)	58 (100 %)
Jeg har bidraget med erfaringer, der kan formidles til andre projekter (N = 58)	28 (48 %)	21 (36 %)	6 (10 %)	3 (5 %)	58 (100 %)
Jeg har bidraget til at indsamle erfaringer til min egen institution (N = 58)	28 (48 %)	22 (38 %)	5 (9 %)	3 (5 %)	58 (100 %)
Jeg har afprøvet nye samarbejdsrelationer (N = 58)	32 (55 %)	17 (29 %)	5 (9 %)	4 (7 %)	58 (100 %)
Jeg har øget mit professionelle netværk (N = 58)	21 (36 %)	27 (47 %)	8 (14 %)	2 (3 %)	58 (100 %)
Jeg har skabt variation i min egen arbejdsdag (N = 58)	20 (35 %)	19 (33 %)	14 (24 %)	5 (9 %)	58 (100 %)
Jeg har fået nye faglige input til min egen praksis (N = 58)	25 (43 %)	21 (36 %)	9 (16 %)	3 (5 %)	58 (100 %)
Jeg har fået erfaringer, der på sigt kan gøre implementeringen af den åbne skole nemmere i vores kommune (N = 58)	23 (40 %)	20 (35 %)	11 (19 %)	4 (7 %)	58 (100 %)
Projektet har givet eleverne et særligt fagligt udbytte (N = 57)	32 (56 %)	19 (33 %)	5 (9 %)	1 (2 %)	57 (100 %)
Vi har forankret projektets viden og erfaringer, så alle projektdeltagere kan tilgå dem fremad (N = 58)	16 (28 %)	29 (50 %)	9 (16 %)	4 (7 %)	58 (100 %)
Vi er påbegyndt at dele viden og erfaringer med andre skoler og eksterne læringsmiljøer (N = 57)	11 (19 %)	20 (35 %)	15 (26 %)	11 (19 %)	57 (100 %)

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 15
Hvor vellykket oplever du samlet set, at jeres projekt har været? (N = 58)

	Antal	Procent
Vellykket	30	52
Overvejende vellykket	23	40
Overvejende mislykket	3	5
Mislykket	0	0
Ved ikke	2	3
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Tabel 16
Hvad er din samlede oplevelse af at have deltaget i projektet? (N = 58)

	Antal	Procent
Det var en positiv oplevelse	38	66
Det var overvejende en positiv oplevelse	16	28
Det var overvejende en negativ oplevelse	4	7
Det var en negativ oplevelse	0	0
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.
Tabel 17
Kunne du tænke dig at være en del af et samarbejdsprojekt mellem skole, eksternt læringsmiljø og kommune igen? (N = 58)

	Antal	Procent
Ja	55	95
Nej	3	5
Total	58	100

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til projektdeltagere i puljeprojekter og Museet i den åbne skole, 2016.

Bilag 2: Metodebilag

Denne kortlægning baserer sig på to forskellige typer data, der er tilvejebragt gennem:

- Spørgeskemaundersøgelse blandt alle projektdeltagere i puljeprojekterne og projekterne i MÅS
- Skriftlige afrapporteringer fra puljeprojekterne

Både spørgeskemaundersøgelse og afrapportering er gennemført af *Nationalt netværk af skoletjenester*. I dette metodebilag uddyber vi den anvendte metode.

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

I dette afsnit beskrives, hvordan spørgeskemaundersøgelsen er gennemført.

Udarbejdelse og validering af spørgeskemaerne

Spørgeskemaet er udarbejdet af *Nationalt netværk af skoletjenesters* projektgruppe og består af følgende temaer:

- Baggrundsspørgsmål
- Motivation til at deltage i projektet
- Rolle i projektet
- Udfordringer i projektet
- Afsluttende spørgsmål

Udsendelse og rykkerprocedure

Spørgeskemaet er udsendt til alle projektdeltagere i de 26 samarbejdsprojekter. Tabel 1 herunder beskriver de anvendte udsendelses- og rykkerprocedurer for spørgeskemaet:

Tabel 1

Udsendelses- og rykkerprocedure

Spørgeskema udsendt	Påmindelse udsendt	Rykker udsendt	Spørgeskema lukket
27/9 - 2016	7/10 - 2016	14/10 - 2016	21/10 - 2016

Svarprocent og bortfaldsanalyse

I tabel 2 ses udregninger af undersøgelsens endelige svarprocent.

Tabel 2
Udregning af svarprocent

Samlet antal projektdeltagere	Antal projektdeltagere fratrukket totalpopulation	Endelig totalpopulation	Antal besvarelser	Svarprocent
132	11	121	60	50

Note: Feltet "Antal projektdeltagere fratrukket totalpopulationen" angiver antallet af personer der er fratrukket pga. jobskifte, barsel, sygemelding osv.

Det fremgår af ovenstående tabel, at svarprocenterne på spørgeskemaundersøgelsen er 50 pct. I tabel 3 vises en sammenligning af spørgeskemaundersøgelsens totalpopulation og analyseudvalg på en række centrale variable. En sammenlignende test af disse tal udgør analysen af undersøgelsernes bortfald. Bortfaldet for spørgeskemaundersøgelsen blandt projektdeltagerne i puljeprojekterne og projekterne i MÅS er testet i forhold til køn, projekttype, ansættelsessted og deltagerstype.

Tabel 3
Bortfaldsanalyse

KØN	Totalpopulation		Analyseudvalg	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Mand	47	38,8	17	28,3
Kvinde	74	61,2	43	71,7
Total	121	100,0	60	100,0
PROJEKT	Totalpopulation		Analyseudvalg	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Puljeprojekt	68	56,2	32	53,3
Museet i den åbne skole	53	43,8	28	46,7
Total	121	100,0	60	100,0
ANSÆTTELSESSTED	Totalpopulation		Analyseudvalg	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Skole	54	44,6	23	38,3
Kommune	23	19,0	11	18,3
Kulturinstitution/eksternt læringsmiljø	44	36,4	26	43,3
Total	121	100,0	60	100,0
DELTAGERTYPE	Totalpopulation		Analyseudvalg	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Kontaktperson	27	22,3	17	28,3
Øvrig projektdeltager	94	77,7	43	71,7
Total	121	100,0	60	100,0

Af nedenstående tabel ser vi, at der i analyseudvalget er en lille overrepræsentation af besvarelser fra kvinder, projekter i MÅS, kulturinstitutioner/eksterne læringsmiljøer og projektdeltagere der er

kontaktpersoner. Der er dog ikke tale om signifikante skævheder. Bortfaldsanalysen viser dermed, at der ikke er skævhed på de testede variable.

Svarfordelingen på de 26 projekter har været som følger: 2 projekter har slet ikke svaret, og i tre projekter har alle svaret. Det giver en gennemsnitlig svarprocent på 49 pct. per projekt.

AFRAPPORTERINGER

Afrapporteringerne fra puljeprojekter er baseret på en skabelon udarbejdet af *Nationalt netværk af skoletjenester* og består af følgende temaer:

- Praktisk information
- Parter i samarbejdet
- Projektberetning
- Beskrivelse af undervisningsforløb
- Samarbejdet mellem skole, kommune og kulturinstitution/eksternt læringsmiljø.